

XOÃO

Xesosi, “Teoso Sãkire” Inakori

¹ Itixi kamiko apisa iua “Teoso Sãkire” inakori auapeka. Iua Teosokata aua. Iua Teoso txaua.

² Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua “Teoso Sãkire” inakori.

³ Teoso paniâtari iua ikinipoko ikamini. !Auari iua makamakiniti. ⁴ Xesosi, “Teoso Sãkire” inakori, kamari itanapokoka auãki inini. Iuanoka sikari ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari kãkiti xiniremoní Teoso sãkire imarotini ìkapani, ãtipirika auini ìkapani. ⁵ Iopinikari ipiã. Ipiã kona xipokari iua tirikapi kamara.

⁶ Teoso iokanatarí isãkire sãpiretakari tîkane kiki Xoão inakori. Iokanatarí iua kãkitimoni, kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ìkapani. ⁷ Isãpirenauata, Teoso sãkire ikinimane imarotini ìkapani, auikapiretinirina ìkapani. ⁸ Kona Xoãoni kãkiti xinire iopiniãkari txaua. Xoão iokanataãka kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ìkapani. ⁹ Iua atão iopinikari kãkiti xinire. Apoka ìkoraxiti, ikinipoko kãkiti xinire iopinikini ìkapani.

¹⁰ Iua “Teoso Sãkire” inakori aua ìkoraxiti. Iua kamari itixi, iuaritika ìkoraxiti auakani kona auikapiretari iua sãkire. ¹¹ Iua apoka itixi ikamakitimoni, txamari kãkiti ikamakini kona nirekari iua. ¹² Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiã auikarina isãkire. Ininiã iua sikaposotiiretana ninoa Teoso anaakori ininiuana

ĭkapani. ¹³ Aponaniãkasaaki, Teoso anaakori ! atxaua. Ateka Teoso anaakori akaminiua ! aposota. Kona kãkitini txĩkitakaua Teoso anaakori aniniãua. Teosora kamari iua anaakori aniniua.

¹⁴ Kãkiti itxapekaua iua “Teoso Sãkire” inakori. Atekata aua. Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko erekari aua iuamoni. Isãkire atãonoka itxa. Ikara atoko itxa, kotxi iri Teoso. Teoso ãkiri imatonõkari itxaua Xesosi.

¹⁵ Xoão sãpiretari Xesosi kãkitimoni. Ia atoko isãpirenauata:

—Iua, hĩtemoni nisãpiretakiti: “Nota tikinimoni apokakari, apiatako iua. Nota poiãoka, kotxi nota auini apisapanika auapeka iua.”

¹⁶ Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiã amakinika ate apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaãpotari erekari atemoni.

¹⁷ Aimarotari Teoso paniãtakiti sãkiretxiti, kotxi Moisesini oerekapekaua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereẽkiti, kotxi iua oerekaua Teoso iteene turetiniua. Ikinipoko erekari isika atemoni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso turetaua. Oerekaua atão inakari aimarotini ĭkapani. ¹⁸ Teoso atamatakari !auari. Imatonõkari Teoso ãkiri, irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ĭkapani, kotxi Teosotxikana iua.

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

¹⁹ Xoteo auĩteakori Xerosareẽ sitatxiti auakani iokanatana kãkiti Xoãomoni. Iokanatana sasetotxiakori. Iokanatana sasetotxiakori moianatakani apaka Xoãomoni, ipimainirina ĭkapani: “Kinakari-parai pite?” ²⁰ Kona Xoão kipatari isãpiretinina. Atão isãpiretana:

—Teoso mereëkiti kãkiti iãtapakiti, kona nitxaua nota —itxa.

²¹ Ininiã ipimaãrina:

—Ikara atoko ininiã kiriparai? Eríasikani? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

—Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakitikani atxiïti? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

²² —Ikara atoko ininiã, natokopa inakariparai pite? Ninoa ate iokanatakani nirekari imarotini-ina pite. Natokopa inakaripa pite? —itxana.

²³ Ininiã Xoão:

—Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti txari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ãkapani,”

itxa Isaía. Iua kiki ãparaã makipakaniãtaã kasãpirenari, iuakarano nota. Iua Isaía sãpiretakititarano nota —itxa Xoão.

²⁴ Pariseoakorira iokanatana ninoa kiki Xoãomoni. ²⁵ Ipimaãrina Xoão:

—Iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti piminakanisaakua, Eríasi inakori piminakanisaakua, Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti piminakanisaakua, kinirepa pite patxisatari kãkiti? Kipaniãpa pite patxisarauata? —itxarina.

²⁶ —Ãparaaãnanira nota patxisarauata. Hĩte sauaki aua kiki himimarotakiniti. ²⁷ Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati nitxaua nota, ininiã kona apakata napokini iua takote.

Kona apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirikini, kotxi minakati nitxaua —itxa Xoão.

²⁸ Ikara atoko Xoão sãpiretana ninoa Xotão ipiniã Petânia sitatxiti, ipatxisarauatiniãtaã.

Soti Auíte Ākiri, Teoso Nakiti

²⁹ Katimatinĩkata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão sãpiretana apanakini itakote auakani:

—Hãtapari. Erenapani soti auíte ākiri Teoso nakiti, kotxi ikinimane maerekani makatxaākari itxaua. ³⁰ Mitxi nisãpiretakitikara ere. “Kiki apokako nota tikini. Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.” ³¹ Mitxi nota apaka kona nimarotari maerekanitxi makatxaākari uāka. Nota patxisatari kākiti āparaaã, kotxi iuasaaki nisãpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoni —Xoão txana ninoa.

³² Xoão sãpiretana apanakini itikakiti:

—Nota itikari iua Erekarī Matamatakoti Teoso tixinekiri katxakini. Kamoā katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni, kaikota itxa iuakata. ³³ Ikara apisa kona nota imarotari iuāka. Āparaaã nipatxisarauatini paniātakari sãpiretano: “Pitikariko Erekarī Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua kiki patxisarauatini ātiāo, kotxi isikari Erekarī Matamatakoti patxisatakonimoni,” itxano.

³⁴ Notakara itikari ikara. Nota sãpiretari nitikakiti, ininiã nimarotapitikari ia kiki Teoso ākiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

³⁵ Katimatinĩkata iuaĩkana Xoão auanãta iuaã ipi imoianariakorikata. ³⁶ Iuasaaki itikari Xesosi ina-paãpotini, ininiã akiritari imoianariakori:

—Hãtapari. Ere kiki, soti auĩte ãkiri Teoso nakiti itxaua —itxa.

³⁷ Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari Xesosi tikini. ³⁸ Ininiã Xesosi saporika, atapana iua tikini ãkani.

—Kipa hinireka atxiĩti? —itxana ninoa.

—Koerekareri, namonipa paua pite? —itxarina.

³⁹ —Masa, hãtamata —itxa.

Ininiã isana iuakata, atamata itxarina iua auiniãtaã. Iuasaaki kikatapeka. Eereka ãkanõkapeka ikanapiriãna.

⁴⁰ Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, ãtree, ãtree moianari pakini. Simão Petro itari itxaua iua ãtree. ⁴¹ Eereka ãtree sari katimariã itari Simãomoni.

—Ate aõkitari Teoso mereẽkiti aiãtapakiti —itxa.

⁴² Ininiã ãtree anikari itari Simão Xesosimoni. Xesosi atamatari Simão.

—Pite Simão, Xoão inakori ãkiri. Uatxa pite Petro pinaãkako —itxa.

Kai sorotxikana iuãka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

⁴³ Katimatinãkata Xesosi nirekari Kariréia tõpamoni isini. Iuaã aõkitari Piripi inakori.

—Notakata masa. Nimoianari pitxapekauako —itxari.

⁴⁴ Iua Piripi aapoko Petsáita sitatxiti. Iuaã apaka aua ãtree, Petro pakini aapoko. ⁴⁵ Iuasaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri isãpiretari:

—Ate aõkitari kiki. Moisesini iõkatsopatakiti sãpiretakiti iua. Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti sãpiretakiti aaõkita. Iuakara Xesosi

txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee ãkiri iua Xesosi —itxari.

⁴⁶ —Nasaree sitatxitiã ! auari erekari —itxa Natanaeo.

—Auapitika. Masa, maãpiãkatari iua —itxa Piripi.

⁴⁷ Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaãpotini.

—Ere kiki atão Xoteopitikara. Atãonoka ikama —itxa Xesosi.

⁴⁸ Ininiã iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sãkire. Ipimaãri Xesosi:

—Kiãtokopa ininiãpa pimarotano nota? —itxari.

Xesosi txari iua:

—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati patapi piitopãkanãta.

⁴⁹ Ininiã Natanaeo apakapapiretari:

—Koerekareri, Teoso ãkiri pitxaua pite. Kãkiti Isaeo tixini auakani auãte pitxaua —itxari Xesosi.

⁵⁰ Ininiã Xesosi:

—Pite auikari nisãkire, kotxi nimitikakinitika nimarotari piko kati patapi piitopãkanãtini. Pite imarotapanikariko apia posotiiretxi. ⁵¹ Pite itikariko Teoso tixine osereẽkiko. Pitikariko Teoso nitiriakori kanĩkini. Pitikariko ninoa katxakini, pitari iaxitikiri nopini apokinina. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxari Natanaeo.

2

Xesosi Inoãkari Āparaã, Iãriãpeka Itxĩkitakini

¹ Ipi õti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiiniriti Kanaa sitatxiti Kariréia tõpa. Xesosi inoro aua kiiniriãtaã iuasaaki. ² Kakiiniriteri kemaĩtxitari Xesosi, imoianariakori pakini. ³ Iãriã xipoka atoko Xesosi inoro:

—!Auaika iãriã —otxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi !apokapanika —itxaro inoro.

⁵ Ininiã Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:

—Ipaniãtakiti iaõka hĩkamako —otxa.

⁶ Iuaã kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai kamakori. Naia kopiti ãki aua ãparaã Xoteoakori arokiniua ĩkapani. Iuaãtaã ninoa arokaua. Kiomãtxiakorini oerekinina atoko ninoa arokaua Teoso imisãkiretinina apisa, ninoa Teoso apakapini ĩkapani. Ātika iua kopiti maĩkari ãparaã seĩ arĩtro.

⁷ Xesosi paniãtana kaapokori nitiriakori:

—Hĩxãpokakari naia kopiti ãki ãparaã —itxana ninoa.

Ininiã ninoa xãpokakari kopiti ãki ãparaã. Isonakatapeka apoka ãparaã. ⁸ Ininiã Xesosi:

—Hĩsorokaãtari ãparaã, sika hĩtxari kakiiniriterimoni iãtini ĩkapani.

Ininiã ninoa anikari ãparaã kakiiniriterimoni.

⁹ Iua kakiiniriteri iãtari. Iuasaaki iãriãpeka itxapekaua ãparaã.

—Amonipa ina ia iãriã? —itxa.

!Imarotari. Ninoa nitiritxi ãparaã anikakani imarotari iua iãriã. Ininiã kakiiniriteri txari ĩtanorouatakari:

¹⁰ —Kinirepa mixikanani ia iãriã apia erekari na pisikaua? Apanakini sikari iãriã apia erekari kiiniri potorikasaaki. Kãkiti kamitope inakasaakika apanakini sikari iãriã poião erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.

¹¹ Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatxiti Kariréia tōpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Apiananiri ininiua. Ikara atoko ininiã, Xesosi moianariakori auikari Xesosi Teoso mereëkiti kãkiti iãtapakiti ininiua, kotxi ninoa itikari iposotiire.

¹² Ikara atoko inaãka atoko Xesosi, inoro, itariakori, imoianariakori pakini sari Kapanaoõ sitatxitimoni. Iuaã ikaikotana mapaõtipeka.

Pirãtxi Omitikiko Pirena

(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

¹³ Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi sari Xerosareëmoni. ¹⁴ Isa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã pirikeri ãki itikari pirãtxi vëtxitakani, kema auïte, soti auïte, kamao pakini vëtxitakani. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesa takote ninoa topãkanãta. Ivëtxitarona txineirota. Apakaparona ãti uãka txineirote, kotxi oa ãtoião, ininiã Xoteo txineirote isikana. ¹⁵ Ininiã Xesosi kosekari aãpitsa. Ìpatari. Aãpitsaã omitikenatana ninoa pirãtxi vëtxitakani. Omitikenatana kema auïte, soti auïte Teoso misãkiretiko aikoti takote auakani. Ikanapiriãri amesa txineirota apakapikoãtaã. Txineirota xikepoakatani. ¹⁶ Ipaniãtana kamao vëtxitakani:

—Himakatxakariko kamao. Hanikariko mapara. Niri aapoko ãki hïvëtxirauatini ! apakata. Kona uaini pirãtxi vëtxitiko —itxana ninoa.

¹⁷ Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Nota iteene tiretari paapoko pite misãkiretiko aikoti. Iua xika nokaãkako,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁸ Eereka Xoteo auĩteakori misãkiretari Xesosi:

—Teoso paniãtiniãi ninoa kãkiti iua misãkiretiko aikotiã auakani pomitikenatini, poerekaua posotiiretxi Teoso paniãtinii aãuikini ĩkapani — itxana ninoa.

¹⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Hĩrikariko ia Teoso aapoko. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiã ninoa:

—Anekani. Koarẽta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiãtokopa pitxari ipi ãti pakini õtisaaki põkitikiniri iuaĩkana? Kona kiĩkitei pite pisãkire ĩkara atoko pinini —itxarina Xesosi.

²¹ Txamari Xesosi sãkire “Teoso aapoko” ĩxinikari iĩto. !Ixinikari Teoso misãkiretiko aikoti.

²² Xesosi ipinaãka atoko, õkitikaãkaua atoko, iuasaakipeka imoianariakori xinikari ikara Xesosi sãkire. Iuasaaki ninoa auikari Xesosi sãkire. Auikarina Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretiniri Xesosi atão Teoso ãkiri ininiua.

²³ Xesosi Xerosareẽ auakasaaki, Pãskoã kiinir-iti auakasaaki, itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereẽkiti ninoa iãtapakiti ininiua. Ninoa itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiã auikarina Xesosi sãkire.

²⁴ Txamari Xesosi ! auikari kãkiti sãkire, kotxi imarotari ĩkinimane ãkixinire sãkire.

²⁵ Kãkiti ãkixinire sãkire ! ĩpimaãri xatiki, kotxi imarotapekari kãkiti ãkixinire sãkire.

3

¹ Æti ãkanõkati Nikotemo inakori motika Xesosi-moni. Iua Xoteoakori auíte itxaua. Pariseo itxaua apaka. ² Iua misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari koerekareri, Teoso iokanatakiti pininiua. Teoso pitekata mauakaniã, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiã ate imarotari Teoso iokanatai pite kãkitimoni —itxa.

³ Ininiã Xesosi:

—Iuaĩkana iponaniãkarira sari Teoso auítetxi ininiãtaãua. Iuananira sari iuaxiti. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

⁴ —Kiãtokopa pitxa auapekarikai iuaĩkana piponaniini? Kona piposotari pinoro ãko ãki iuaĩkana piĩroini. Kona piposotari iuaĩkana piponaniini —itxa Nikotemo.

⁵⁻⁶ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniãkasaaki, piri, pinorokata ãkirinanira pitxaua. Iua Erekarì Matamatakoti iponaniãkitakiniã, Teoso ãkiri pitxaua. Kãkiti, iua Erekarì Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkitinanira, sari Teoso auítetxi ininiãtaãua. ⁷ Koniko pitsoriãkaãtapeko. Piponaniãko ipikata. Ipikata pimiponaniãkaniã, kona pisari Teoso auítetxi ininiãtaãua. ⁸ Ìtima xõkarauata inirekiniãtaã. Pikenakotari ixõkarauatini, iuaritika na pimarotari ìtima sinimoni. Na pimarotari ìtima ininimoni. Iua atokokana !kimarotikori Erekarì Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkiniri kãkiti —Xesosi txari Nikotemo.

⁹ Nikotemo apakapapiretari:

—Nota ìmarotari ikara pisãkire —itxa.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Koerekareri apiari pitxaua. Kãkiti Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite ! imarotari ikara atoko nininii pite. ¹¹ Atãopitikara ikara atoko nitxanãtai pite. Ate sãpiretari aimarotakiti, aãtiãkiti pakini. Txamari !hinirekari hãuikapiretiniri asãpiretakiti. ¹² Ìkorapokoriti pirena nisãpiretakasaakii, ! pauikari nisãkire. Atauako pauikatari nisãkire Teoso tixine pirena nisãpiretakasaakii? ¹³ Kona kãkiti sapanika Teoso tixine. Ætinoka sari iuaã, Teoso tixine potorikakarínoka, kãkiti itari iaxitikirinoka sari iuaã.

¹⁴ —Kitxakapirïka ãparaã makipakaniãtaã Moisesini õkitikari imini metao kamakori aãke mapotõkireẽ. Itano itakari. Kãkiti Teoso sãkire auiãkani imini akatsatakinini atamatari Moisesini õkitikakiti, ininiã kona ipinana. Iua atokokana kãkiti itari iaxitikiri õkitikaãkako. ¹⁵ Ininiãkara iua sãkire auiãkari kona ipinaika. Auapikako.

¹⁶ —Teoso iteene turetari ikini itixiti auakani, ininiã iokanatarini imatonõkari imi kãkitimoni. Ininiã iua sãkire auiãkanirako kona ipinaikako. Ætipirika auapikako. ¹⁷ Teoso iokanatarini imi kãkitimoni ikini itixiti auakanimoni kona imisiritinina ïkapanini. Iua iokanatarini imi kãkiti maerekani imakatzakini ïkapani, ninoa imapinakanini ïkapani.

¹⁸ —Teoso ãkiri sãkire auiãkari kona iokanataãka kãkiti misiritikomoni. Iua Teoso ãkiri sãkire mauiãkati, iuarako sako kãkiti misiritikomoni. Teoso ãkiri sãkire imauãkani xikara ikara atoko inaãkanako. ¹⁹ Teoso ãkiri sãkire mauiãkani misiritããkako, kotxi atão inakari oerekakari kãkiti xinire iopiniãkari apokapeka ïkoraxiti. Iua oerekari atão

aimarotini ìkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atão. Ninoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiã, kotxi maerekati ikamanãtana. ²⁰ Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipìkari ikamara. Ipìkari kãkiti itikiniri maerekati ikamini. ²¹ Teoso sãkire iaõka kamakarira sari ikamaraã, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atão inini Teoso nireëkiti iaõka inini — Xesosì txari Nikotemo.

Xesosì Apiari, Xoão Poiãori Inini

²² Ikara atoko inaka atoko Xesosì imoianari-akorikata sari Xotéia tõpamoni. Mapaõti ikaikota imoianariakorikata iuaãtaã. Imoianariakori patxisatari kãkiti iuaã. ²³ Xoão apaka patxisatari kãkiti Enõ inakoriãtaã, Sarì inakoriãtaã takote. Ipatxisarauata iuaãtaã, kotxi iuaãtaã ãparaã kaiãopokori. Ikinìõtika kãkiti sari iuamoni iuaãtaã, ininiã Xoão patxisatana. ²⁴ Iuasaaki Xoão kona takaãkapanika kateia ãki.

²⁵ Iuasaaki Xoão moianariakori sãkirauata apanakinikata kãkiti arokiniua pirena, Teoso misãkiretiko aikoti ãki iïroinina apisa pirena.

²⁶ Apokana Xoãomoni.

—Koerekareri, Xotão ipiniã iua kiki pite patxisatkiti, atemoni pisãpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kãkiti sari iuamoni. Atemoni ! erekari ipatxisarauatini —itxana.

²⁷ Xoão apakapapiretana ninoa:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniãtari iua. Teoso masikakaniãri posotiiretxi kãkitimoni, kona xatiki iposotari iparìkauatini Teoso ìkapani. ²⁸ Nota kona Teoso mereëkitino.

Kâkiti iâtapakiti kona nitxaua nota. Teoso iokanatano nota Teoso mereêkiti apokini apisa. Ikara hîte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hîte. Hîsâpiretari ikara apanakinimoni.

²⁹ —Maxinikari kiki ãtanorouatakasaaki. Sito amanaãkito iua nakiti otxaua. Imoianari topãka iua takote. Ipoxononiuaata ãtanorouatakari sãkire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxononiuaata. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua ãtanorouatakari atoko itxaua. Kâkiti iua nakiti itxaua. ³⁰ Xesosi apiaãpotako. Nota poiãõãpotako.

³¹ —Iaxiti ãkari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiãõnoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine ãkari Apiananiri itxaua. ³² Iua sãpiretari itiãkiti. Ikenakotakiti isãpireta. Txamari kãkiti ! auikari isãpirena. ³³ Kãkiti Apiananiri sãpirena auiãkani, imarotari Teoso sãkire atão inini, ininiã apanakini apaka imarotari Teoso sãkire atão inini. ³⁴ Iua Teoso iokanatakiti sãpiretari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekarî Matamatakoti iuamoni, ininiã ikinipoko Erekarî Matamatakoti posotiire aua iua Teoso iokanatakitimoni. ³⁵ Aïri Teoso tîretari imi. Isikari imi ikinipoko imoiaini ãkapani. ³⁶ Teoso ãkiri sãkire auiãkani auapikako Teosokata. Teoso ãkiri sãkire mauãkani kona auapanina Teosokata. Teoso omanatapikanako ninoa ãtipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misãkiretaro Samariakero

¹ Kãkiti sãpiretari pariseoakori:

—Xesosi sãkire auiãkani, iua patxisatakini, ito-
maneri. Xoão patxisatakini poiãõka —itxana.

² (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakorira patxisatari kãkiti.) ³ Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri iua, iusaaki iua osipikari Xotéia tōpa. Kinirão kanapirikari Kariréia tōpamoni. ⁴ Inirekari Samaria tōpa ĩpirixititini Kariréia tōpa apokini ĩkapani.

⁵ Samaria tōpa ĩpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxiti takote. Iuaã aua itixi Xoseeni nakiti, iri Xakooni sikakiti kitxakapirĩka. ⁶ Iuaã aua aariko Xakooni kisakakiti ãparaã apaãtiko. Iuaã Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isãpakapeka õtakori ĩpirixititini xika. Ininiã iitopãka aariko takote. Iusaaki apaniãxitipeka.

⁷ Iusaaki sito Samaria auakaro apoka iuaã, ãparaã apaãtakaro. Oãpokasaaki, Xesosi amanaãro ãparaã:

—Ãparaã pisikano —itxaro.

⁸ Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatximoni nipokori iamotinina ĩkapani.

⁹ Oa sito apakapapiretari:

—Xoteo pitxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota. Kinirepa nãparaãte pamanaãno? —otxa.

Ikara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sãkirauata Samaria auakanikata.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Teoso sikakiti pimarotaãkamako, pitemoni ãparaã amanaãkari pimarotaãkamako, notamonimarako pamanaãri ãparaã, kotxi piãtiniãri ãparaã nota sikakiti, pauapika ãtipirika —itxaro.

¹¹ —Kona katiui pite. Kiriãpa papaãtari ãparaã, kotxi paĩtanoirikori. Namonipa papokatari ãparaã

kākiti ātipirika auini inīkitaākari? ¹² Kitxakapirīka aātokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua, imiakori, ipiraakori pakini iātari ia āparaã ia aarikoākiri. Pite apiata atxiīti? —otxa.

¹³ Ininiã Xesosi:

—Kākiti ia irikoākiri āparaã iātakari iuaīkana iposonatapanika. ¹⁴ Kākiti nota siākiti āparaã iātakari apikomoni ! iposonataika. Ākixinire amomo atoko itxa āparaã nota siākiti. Iua āparaã txīkitakari iua ātipirika auini Teosokata —itxaro.

¹⁵ —Iua āparaã pisikano nimaposonatakani tīkane, ininiã uai kona ninaika āparaã napaātini —otxa.

¹⁶ —Pakiritari pītaniri. Uai piminari —itxa.

¹⁷ —Kona kītanirino —otxa.

—Atāopitikara, “Kona kītanirino,” pinini. ¹⁸ Sīko pakinipekara pītaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na atāo pītanirini. Inipitikara pisākire —itxaro.

¹⁹ Ininiã oa:

—Teoso sākire sāpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari ikinipoko nikamakiti.

²⁰ Kitxakapirīka ate kiomaneakorini apotiitaua Teoso imisākiretinina īkapani ia oxiratari nopini. Txamari hīte Xoteoakori txari: “Xerosareēnanira aāpotiitauako Teosokata” —otxa.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Pauīkariko nisākire. Āti ōti apokako. Iuasaaki kona uai oxiratiāni, kona Xerosareēni kākiti apotiitaua aīri Teoso imisākiretinina īkapani.

²² Hīte Samaria tōpa auakani apotiitaua Teoso himisākiretini īkapani. Txamari, kona atāo himarotari iua. Ate Xoteoakori aimarotapitikari Teoso, kotxi Teoso sikakiti kākiti maerekani makatxakakari Xoteo itxaua. ²³ Teoso keto

apokapanika, ari apopeka, ininiã aïri Teoso misãkiretakani atão inakani misãkiretari iua ãkixinireẽna. Ninoa sãpiretari atão inakaranoka iuamoni. Aïri nirekari kãkiti ikara atoko inakani misãkiretiniri iua. ²⁴ Teoso nirekari amisãkiretiniri iua aãkixinireẽ, kotxi Teoso ãto !auari. Inirekari kãkiti sãpiretiniri atão inakaranoka iuamoni —itxa Xesosi.

²⁵ Ininiã oa:

—Nimarotapitikari iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti, Kristo inakori, apokapitikako ãkorapokoriti. Iua apokasaaki ikini sereti isãpiretauako —otxari.

²⁶ —Nota pimisãkiretakiti Teoso mereẽkiti hiãtapakitikarano nota —itxaro.

Ãti Takarauata, Ãti Amarauata Inini Pirena

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriã. ãkixinireẽna ninoa tsorãkaãnãta:

—Kinirepa Xesosi sãkirauata oa sitokata?

Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika ! ipi-maãrona: “Kiripa ãkai?” kona itxarona. Kona ipi-maãrina Xesosi: “Kinirepa pimisãkiretataro oa?” kona itxarina.

²⁸ Iuasaaki oa sito takanapari otii, sitatximoni kanapiriã otxa. Oãkiritari kãkiti iuaã auakani,

²⁹ —Masa. Maãpiãkatari kiki ikinipoko nikamak-iti imarotakari. Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti atxiãti? —oa txana ninoa.

³⁰ Ininiã iua sitatxi auakani sari Xesosimoni.

³¹ Ninoa apokini apisapanika imoianariakori akiritari Xesosi:

—Koerekareri, pinipokota —itxarina Xesosi.

³² —Nipokori auape nota niãkiti ãkane hãte mi-marotakiniti —itxa Xesosi.

³³ Ininiã imoianariakori imisãkiretakakana:
—Kiripa sikatari nipokori Xesosi nikakiti? —
itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari iua niokanatakiri nirekaãkiti. Ninirekari nikaminiri ikinipoko iua paniãtakiti. Ia niparĩka. Niparĩka nikiena atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniãtakiti nikamini sikataparatanano, nipokori sikataparatinino atokotxikana. ³⁵ Kãkiti txari: “Ipi ipi pakini kasiriti auapanika takari iposope inini tĩkane, ininiã uatxa kona niparĩkauata.” Ia atoko kona hĩtxape hĩsãkire. Himereka. Hãtamatariko takari. Nisãpiretai hĩte hĩtakare iposope haãpoko hanikini tĩkane. ³⁶ Iua atokotxikana Teoso sãkire takaãka kãkiti ãkixinireẽ. Katakakeri miparĩkatakari apakapari iparĩka ĩki. Iua anikari kãkiti Teoso aapokomonĩ, ãtipirika Teosokata auini ĩkapani. Ininiãkara katakareri, iua miparĩkatakari apaka poxokoniuatako.

³⁷ Aãtokirini txari: “Ãti takarauata, ãtipekana apotiitari takari.” ³⁸ Ia sãkiretxiti atão, kotxi nota paniãtai hĩte mitxi himaparĩkauatakaniãtaã hamarauatini. Apanakini parĩkauatapeka iuaã. Ninoa takapekari Teoso sãkire kãkiti ãkixinireẽ. Pasãpaniri ninoa parĩka. Ninoa parĩkauata mitxi, ininiã uatxa hĩte parĩka poião kãkiti Teosomoni hanikini —itxa Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁹ Kaiãopokori Samariakini iua sitatxiti auakani aukari Xesosi sãkire, kotxi oa sito mitxi sãpiretana:
—Nikamakiti ikinika isãpiretano —otxana.

⁴⁰ Ininiã ninoa Samaria auakani apoka Xesosi-moni.

—Atekata paua —itxarina Xesosi.

Ininiã Xesosi kaikota ipi õti ninoakata. ⁴¹ Xesosi sãkire ikenakotakasaakina, apikomoni ninoa auikapiretari.

⁴² Ninoa misãkiretaro oa sito:

—Uatxa ate auikapiretari Xesosi sãkire, kona pite sãpirenaãnanini, ate auikapiretari. Ateka kenakotapekari iua sãkire, ininiãkara ate auikapiretari iua sãkire. Uatxa ate imarotari atão inini Teoso mereẽkiti ininiua Xesosi. Kãkiti itixi auakani maerekani makatxaãkari itxaua iua —itxarona.

Auĩtetxi ãkiri Xesosi Makananitini

⁴³ Iuaã ipi õti inapaka atoko Xesosi sipeka. Karirẽia tõpa isa. ⁴⁴ Mitxi Xesosi sãkire: “Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, kãkiti iuaãtaã kona auikari iua sãkire,” itxapeka Xesosi. ⁴⁵ Iuaritika Karirẽia tõpa apokasaaki, kãkiti iuaã auakani ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua Pãskoa kiiniriti Xerosareẽ sitatxitiã. Iuaãtaã itikarina Xesosi posotiire. Ininiãkara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.

⁴⁶ Xesosi iuaĩkana sari Kanaa sitatxitimoni, Karirẽia tõpa. Mitxi Xesosi inoãkapekari ãparaã iãriã ininiua iuaã. Xesosi apokasaaki Kanaa, auĩtetxi ãkiri amianata Kapanaoõ sitatxitikiri.

⁴⁷ Iua auĩtetxi kenakopiretari Xesosi Karirẽia tõpa apokini, Xotẽia tõpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aõkita itxari Xesosi. Aiatari:

—Masa Kapanaoõmoni, naapokomoni. Namarite amianata. Pimakananitari iua. Ipinanapanoka —itxari Xesosi.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Nimakamakaniãri posotiiretxi, kona hĩte nirekari auikiniri nisãkire. Posotiiretxi hĩtikasaakinani, hĩte nirekari nisãkire hãuikini. Teoso takaõtxikare hĩtikasaakinani, hinirekari nisãkire hãuikini —itxa Xesosi iuamoni.

⁴⁹ —Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ipinapitikako —itxari.

⁵⁰ —Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina —Xesosi txari iua.

Iua kiki auikari Xesosi sãkire, ininiã isipeka.

⁵¹ Ipixinipokoriti aõkitana initiriakori.

—Pamarite auapitikako —itxarina.

⁵² —Namonikitapa akananita? —itxana.

—Kita apaniãxiti apoomari iotoka —itxana.

⁵³ Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sãkire manapikara: “Pamarite kona ipina,” ininiri manapikara iotoka apoomari. Ikara atoko ininiã, ikinimane iua aapoko auakani, iua pakini auikari Xesosi sãkire.

⁵⁴ Ininiã ipikatapeka Xesosi kamari posotiiretxi Kariréia tõpa auakasaaki, Xotéia tõpa osipikasaaki.

5

Matĩpokotakati Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sari Xerosareẽ sitatxitimoni, kotxi Xoteo kiinirite Teoso ĩkapani aua iuasaaki. ² Xerosareẽ sitatxiti apanĩkaki, soti auĩte vẽtxitikoãtaã takote aua ipoa xapitikiri. Sĩko ĩronakiko aua iuaãtaã. Xoteo sãkire Epiráiko. Epiráiko sãkireẽ iua ipoa uãka “Petésita.”

³ Ironakikoãtaã amianatakanipokoni sirĩkanãta. Mõsiãreni, motĩkakani, matĩpokotakani pakini iuaã auanãta. Iãtapanãtarina ãparaã tokĩkaãtini.

⁴ Teoso nitiri apokanaka iuaãtaã. Iua apokasaaki

itokĩkaãtakari ãparaã. ãparaã tokĩkaãtakasaaki, ãtika amianatakari ĩkiika komokaãtakari erekapeka itxa.

⁵ Matĩpokotakati iuaã auanãtakari amiananãtakari trĩta oito pakini anokanani amianata. ⁶ Xesosi atamatari iua iuaã isirĩkanãtini. Imarotari iua uatzakapokoni amiananãta. Ininiã Xesosi pimaãri:

—Ereka pinini pinireka? —itxari.

⁷ Amianatakari apakapapiretari:

—Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono kãuaãriã ãparaã tokĩkaãtakasaaki. Nikomokaaritakasaaki, ãti komokape napisapanika —itxari Xesosi.

⁸ —Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa —Xesosi txari.

⁹ Iuusaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata ikoseka, tĩpokota itxapeka. Iua õti kãkiti tomatini õti. ¹⁰ Ininiãkara Xoteo auĩteakori txitari amianatakari erekapeka inakari:

—Uatxa kãkiti tomatini õtisaaki pite anikanãtari pisirimata. ĩkora atoko ininiã, kãkiti !auritaãka —itxarina, kotxi ninoamoni iparĩkauata isirimata anikasaaki.

¹¹ Ininiã iua kiki:

—Erekape ninĩkitaãkirira paniãtano: “Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa,” itxano.

¹² Ininiã ninoa:

—Kiripa kiki paniãtai pisirimata pikosekini pisini ĩkapani?

¹³ —!Nimarotari iuãka —itxa.

Iuaãtaã ipoa xapitikiri takote kaiãopokori kãkiti auanãta, ininiã patimari Xesosi sipeka ninoa sauaki.

¹⁴ Eereka Xesosi aõkitari iua kiki Teoso misãkiretiko aikotiã.

—Uatxa pitïpokotapeka, ininiã maerekati pitakanapako. Iuaïkana maerekati pika-makasaaki, atxiïti amianari apiatakari inokai

—Xesosi txari iua.

¹⁵ Eereka iua kiki sari Xoteo auïteakorimoni.

—Xesosira erekapeka txïkitakano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

¹⁶ Tomatiko õtisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari. Ikara xika Xoteo auïteakori kinirão okaka txari Xesosi. ¹⁷ Xesosi imarotari Xoteo auïteakori sãkire, ininiã itxana:

—Niri Teoso kamari erekari ikiniõtika. Iua atokotxikana nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko õtisaaki —itxa Xesosi.

¹⁸ Ikara Xesosi sãkire xika Xoteo auïteakori apiata omanatari Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko õtisaaki amianatakari imakananitini. Xesosi sãkire: “Niri Teoso,” inini xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: “Teosotxikana nota” itxanãta iua Xesosi.

Xesosi Irikata

¹⁹ Ininiãkara Xesosi misãkiretana Xoteo auïteakori:

—Atãopitikara nitxai hïte. Nota Teoso ãkiri nitxaua. Notanani !kakamareno. Nitikari niri kamanãtakiti, ininiã niri kamakiti iaõka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana nota kama apaka. ²⁰ Niri turetano nota,

ininiã ikini sereti ikamanãtakiti oerekano. Oerekapanikariko posotiiretxi apiatapanikako nota kamini ïkapani, ininiãkara hïte tsorïkaãtako hïtikasaakiri. ²¹ Niri õkitikari ipïkani, iuaïkana aua inini tïkane. Iua atokotxikana nota txïkitakana kãkiti ninirekaãkini, iuaïkana auini ïkapani. ²² Teoso

kona txari kãkitimoni: “Kona erekai pite, ininiã kãkiti misiritikomoni pisa,” kona itxa Teoso. Apanakinimoni kona Teoso txari: “Erekai pite, ininiã uai pina notakata pauini ïkapani,” kona itxa Teoso. Notakara iua ãkirikara txari ikara atoko inakari kãkitimoni, kotxi Teoso sikaposotiiretano nota ikara atoko inakari nisãpiretini kãkitimoni. ²³ Ikara atoko ininiãkara, kãkiti paxitano nota. Niri nirekari nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakani kona paxitari niri nota iokanatakari.

²⁴ —Atãoenepitikara nitxai hïte. Nisãkire kïpitakari, nota iokanatakari sãkire auiãkari, auapika Teosokata. Kona Teoso misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata. ²⁵ Atãoene nitxai hïte. Kãkiti xinire ipïkari atoko itxa maerekati ikamakiti xika. Teoso ãkiri sãkire kãkiti kïpitini ôti apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sãkire kïpitakani auapikako. ²⁶ Aïri Teosonoka posotari itxïkitakiniri ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiiretano nota apaka ikinipoko nitxïkitakini auãki inini.

²⁷ —Aïri Teoso txano nota: “Kãkiti itari iaxitikiri pitxaua, ininiãkara pitxariko nisãkire mauïãkani: ‘Kona hïte kïpitari Teoso sãkire, ininiã kãkiti misiritikomoni hïsa,’ pitxako. Pitxariko nisãkire auiãkani: ‘Hïte kïpitari Teoso sãkire ininiã uai hina Teosokata hãuini ïkapani.’ Ikara atoko pitxariko kãkitimoni,” Teoso txano nota.

²⁸ —Kona hïtsorïkaãtapeko, ikara sãkiretxiti hïkenakotakasaaki. ãti ôti ipïkani, katakoni, kenakotariko Teoso ãkiri akiritinina. ²⁹ Iuasaaki ôkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako

Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako.

³⁰ —Notanani kona nitxari kãkiti: “Pite sari kãkiti misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauini ïkapani.” Notanani kona ikara atoko nitxari kãkiti. Teoso sãpiretakitinokara nitxa kãkitimoni, ininiãkara nisãkire kãkitimoni atãonoka, kotxi kona nota nirekaãkitini nikama. Niri nipaniãtakiri nirekaãkitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Atãoene Sãpiretakani

³¹ Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Notaka sãpiretiniãua hĩtemoni, atxiĩti kona kauikikono. ³² Ætipekana nota sãpiretakari aua. Nimarotari atão inini iua sãpiretakiti. ³³ Hĩte iokanatapekari himoianariakori Xoãomoni nota himarotini ïkapani. Iua sãpiretapekana ninoa atãoene nota sãkire. ³⁴ Kona ninitanãtari kãkiti nisãkire atão inini sãpiretakani. Nota sãpiretai hĩte Xoão sãpiretakiti sãkiretxiti, himaerekani Teoso makatxakini ïkapani, himapinakani tĩkane.

³⁵ —Xoão tirikapi tirinakari poniãkari atoko itxa. Tirikapi iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aãtamadini ïkapani. Iua atokokana Xoão oerekari kãkiti atão inakari. Mapaõtinokara hĩte poxokiniuata iua sãkire hĩkenakotakasaaki.

³⁶ —Aua ãti nota sãpiretakari. Iua Xoão poiãoka. Ætipekana apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti sãpiretari nota sãkire atão inini. Nikamakiti, niri paniãtakiti kãkiti itikasaaki, imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

³⁷ —Niri, nota iokanatakari kãkitimoni, iua apaka nota sãpiretakari. Kona hĩte kenakotari

Teoso sãkirauatini. Kona hĩte atamatari itoõ.
³⁸ Isãkire !auari hãkixinireẽ, kotxi kona hãuikari nota sãkire iua iokanatakiti sãkire.

³⁹ —Hĩte atatsopatapikari Teoso sãkire iõkatsopatakori, hãuini ãtipirika Teosokata himarotini ĩkapani. Ia Teoso sãkire iõkatsopatakori nota sãpiretakari apaka itxaua. ⁴⁰ Txamari kona hinirekari nisãkire hãuikini. Kona hinirekari notamoni hinini, ãtipirika Teosokata hãuini ĩkapani.

⁴¹ —!Ninitari niuikiko. ⁴² Iteene nimarotai hĩte. Kona xapiti hĩtaretari Teoso hãkixinireẽ. ⁴³ Niri iokanatanano nota uaimoni. Txamari kona hĩte apakapano nota Teoso iokanatakicino. Teoso maiokanatakinitira hĩte apakapa. ⁴⁴ Hĩte potxitari ãti iuikinii. Txamari kona hĩkamari erekari Teosonoka iuikinii ĩkapani, ininiã kona hãuikari iua sãkire.

⁴⁵ —Kona notani sãpiretapaniri niri hĩte maerekani. Moisesira sãpiretariko himaerekani Teosomoni. Hĩte uãkatari iua sãpiretari hĩte ereka hinini, txamari iua sãpiretariko niri himaerekani.

⁴⁶ Moisesini sãkire iõkatsopatakiti hãuikaãkamako, nota sãkire apaka hãuikamako, kotxi Moisesini nota sãpiretakari apaka. Iua iõkatsopatapekari nota sãkire.

⁴⁷ Hĩte kona auikapiretari Moisesini iõkatsopatakiti. Isãkire iõkatsopatakiti himauikakaniã, kiãtokopa hĩtxa nota sãkire hãuikini? —itxa Xesosi.

6

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini

(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

¹ Eereka ãti õti Xesosi ĩpiriãtari Karirėia poa. Ia ipoa uãka apaka Txiperiatxi poa

inaãka. ² Kaiãopokori kãkiti sari iua tikini, kotxi ninoa itikapekari Xesosi makananirauatini. ³ Xesosi kanika mitaxiratarimoni. Iuaã iitopãka imoianariakorikata. ⁴ Xoteoakori kiinirite, Pãskoia inakori kiiniriti apisapanika Xesosi sari iuaãtaã. ⁵ Iitopãkasaaki, Xesosi atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini iuamoni. Ininiã ipimaãri Piripi:

—Amonipa aiamotatariko komiri nakira kãkiti asikakienatini ìkapani?

⁶ Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotiniri: “Atauako atxiiti Piripi auikari nipoitiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tãkane. ⁷ Ininiã Piripi apakapapireta:

—Txineiropokoni, tosẽtosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kãkiti asikakienatini ìkapani. !Apakata —itxari.

⁸ Iuasaaki ãti Xesosi moianari Simão Petro itari, ãtree inakori, txari Xesosi:

⁹ —Uai aua amarini. Auari ikiena. Siko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kãkiti itomaneri sikakienatiko !apakata. Ia nipokori poiãoka —itxari.

¹⁰ Xesosi paniãtari imoianariakori:

—Nakira hĩpaniãta iitopãkinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaãtaã. Iua nopini iitopãkana. Siko mio apikomoni kikiakori aua. ¹¹ Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.

Iua sikari imoianariakori. Eereka ninoa xanakari kãkiti topãkakanimoni. Iua atokokanera

itxarina ximaki. Ikinikana inirekaka iaõka auana ninoa.

¹² Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniãtari imoianariakori:

—Itetakori komiri, ximaki pakini hãpotiita. Kona hiomatapiriko —itxa.

¹³ Ininiã apotiitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixãpokakana komiri itetakori.

¹⁴ Xesosi posotiire ninoa kãkiti itikasaaki, ni-noakakarika isãkirauatana:

—Atãopitikara Xesosi aiãtapanãtakitikara, Teoso sãkire sãpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.

¹⁵ Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauãtetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auãtetiniri iua. Ninoa mamaãkakaniri apisapanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikoxiti oxiratarimoni ikanãka.

Xesosi Ipoa Nopini Inaãpotini

(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

¹⁶ Kikatapeka imoianariakori iokiriãta ipoa tiniã. ¹⁷ Iereãtauana kanaua ãki. Ïpiriaãpotarina ipoa Kapanaoõ sitatxiti manapi. Ïkanõkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni.

¹⁸ Kataparari ãtimati apoka, ininiã tsakatipokoni.

¹⁹ Iuasaaki imekoãpotana. Ipixiniãpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itãpokotini. Kanauamoni isaãpota. Ninoa pãkarauata, kotxi ninoa uãkatari kamiri.

²⁰ Xesosi akiritana:

—Notakara. Kona hãpãkarauatape —itxana.

²¹ Ininiã apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morõkokaua kanauaã. Iereãtakasaakiaua,

iusaakipeka kanaua apoka imiriïpe Kapanaoõ manapi.

Kãkiti Nitiniri Xesosi

²² Katimatinĩkata ipiniãmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari ãtoka kanaua mitxi iuaã auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona sari imoianariakorikata. Imarotarina ninoanani sini. ²³ Iusaaki kanauaniri Txiperiatxi sitatxitikini apokita Xesosi merepani Teoso misãkiretiniãtaã takote merepani komiri nikikoãtaã. ²⁴ Iusaaki kona ninoa apokari Xesosi, imoianariakori apaka. Ininiã ninoa iereẽtaua kanaua ãki. Iuaãkana ikanapiriãna. Ipoa ïpiriãtana Kapanaoõ sitatxiti-moni, Xesosi initinina ïkapani.

Komiri Kãkiti Auapininiika Inini Tĩkane

²⁵ Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniã.

—Koerekareri, namonikitapa papoka uai? — itxarina.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai hĩte. Hĩte nikari komiri nisikakiti. Kamitopeka hĩtxa, ininiã nipokori ïkapaninokara hinitanãtano nota. Kona hãuikari Teoso posotiireẽ nikaminiri iua posotiiretxi.

²⁷ Xesosi pinitana:

—Nipokorinoka ! hĩxinikape, kotxi nipokori okanani mauakati itxaua. Hĩxinikariko ãtião nipokori, nota hĩtari iaxitikiri siãkiti, kotxi nota sikari kãkiti, kãkiti auapininiika inini tĩkane. Teoso sikari ikinika iposotiire notamoni ninirekaãkiti nikamini ïkapani —Xesosi txana ninoa.

²⁸ —Kiãtokopa atxatari Teoso nireẽkiti akamini? —itxana ninoa.

29 — Ianoka Teoso nirekari hĩkamini. Iua nirekari hãuikiniri iua iokanatakiti sãkire — Xesosi txana ninoa.

30 — Iuaĩkana posotiiretxi apiari pikaminiã, ininiãra aãuikari Teoso iokanatakiti pininiãua. Kinakaripa posotiiretxi pikamapanika?

31 Anirimaneni kitxakapirĩkarini ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina, inikarina komiri iaxiti katxakakari. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,
— itxarina Xesosi.

32 Ininiã Xesosi:

— Atão nisãpiretaiko hĩte. Kona Moisesini sikari komiri Teoso tixinekiri. Nirikara sikaãtari atão komiri iua tixinekiri kãkitimoni. 33 Teoso tixine ĩkari, iua ãkiri, komiri atoko itxa, ikini itixiti auakani ĩkapani, kotxi iua sãkire auiãkani auapininiika Teosokata — itxana.

34 — Ikiniõtika pisikaua ia komiri — itxarina.

35 — Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kãkiti auini ĩkapani. Iua nisãkire auiãkari !inatxitaika. !Iposonataika.

36 — Hĩte aõkitapekano nota, txamari kona hĩte auikapanikari nisãkire. Ikara atoko nitxapekai hĩte. 37 Imakinika kãkiti notamoni Teoso siãkini inapitikako notamoni. “Hĩsipeka,” kona nitxana notamoni apoãkani. 38 Nitakanapari Teoso tixine. ĩkorapokoriti napoka, nipaniãtakiri nirekaãkitinoka nikamini ĩkapani. Notaka nirekaãkiti na nikama. 39 Niri nipaniãtakiri !inirekari ãtika kãkiti notamoni isiãkini ereẽkokini. Itixi xipokini õtisaaki, inirekari nota õkitikinina ninoa auapininiika inini

tĩkane. ⁴⁰ Iua nipaniãtakiri nirekari nota imarotakani, nisãkire auiãkani, auapininiika inini. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana ninoa iuaĩkana auãki inini —itxa Xesosi.

⁴¹ Ninoa Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sãkire, kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine ĩkari komiriti nitxaua,” ininiã ninoa tsoata.

⁴² Ininiã ninoa:

—Iua kiki Xesosi Xosee ãkiri. Aaõkitapekari iri, inoro pakini. Kinirepa “Teoso tixine ĩkarirano” itxape iua? —itxana, itsoatinina.

⁴³ Ininiã Xesosi txana:

—Kona himaxirauatape. Kona hĩtsoatape.

⁴⁴ Niri nipaniãtakiri akiritakitinanira posotari inini notamoni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana notamoni apoãkani iuaĩkana auinina ĩkapani. ⁴⁵ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopataria Teoso sãkire:

Teosorako oerekariko ikinipoko kãkiti.

Niri sãkire kĩpitakani, niri oereẽkini, apoka notamoni. ⁴⁶ Kona aua kãkiti niri atamatakari. Nota Teoso tixine ĩkari, notanokara atamatapekari niri.

⁴⁷ —Nota sãkire auiãkari, iuara auapininiika Teosokata. Ia nisãkire atão. ⁴⁸ Nota iua komiri nitxaua kãkiti auapininiika inĩkitakakarino.

⁴⁹ Hinirimane kitxakapirĩkarini nikari komiri iaxiti katxaãkari ãparaã makipakaniãtaã. Iaxiti katxaãkari inikanimana, txanima ipĩpena. ⁵⁰ Kãkiti nikiniãri atão komiri Teoso tixine ĩkari kona ipina.

⁵¹ Iua komiri, Teoso tixine ĩkari nitxaua nota. Kãkiti auapininiika inĩkitakakarino nota. Ia komiri niãkari auapininiika itxako. Ia komiri nisikakiti

ia niĩtokara. Niĩto nisika kãkiti ikini itixiti auakani auapininiika inini tĩkane —itxa Xesosi.

⁵² Ikara atoko ininiã ninoa Xoteoakori taparakienatakakaua:

—Natokopa itxa ia kiki iĩto isikiniua ate, anikiniri ĩkapani? —itxana.

⁵³ Ininiã Xesosi:

—Atãoenepitikara ikara atoko nitxai hĩte. Hĩtari iaxitikiri ĩto himanikakanisaaki, iarẽka himiãtakanisaaki, kona hĩxinire auapani ãtipirika.

⁵⁴ Iua niĩto niãkari, niarẽka iãtakari, auapikako Teosokata. Xipokatxi õtisaaki nõkitikariko iua iuaĩkana auini ĩkapani.

⁵⁵ Niĩto atão komiri itxaua. Niarẽka atão iãriã itxaua. ⁵⁶ Niĩto niãkari, niarẽka iãtakari, aua nãkixinireẽ. Nota aua iua ãkixinireẽ.

⁵⁷ Niri, ãtipirika auapika inakari, iokanatano nota ĩkorapokoriti. Iuara sikano nota ãtipirika nauini ĩkapani. Iua atokotxikana nota sikari nota niãkari ãtipirika auini ĩkapani.

⁵⁸ Nota iua komiri Teoso tixine ĩkari nitxaua. Komiri hĩkiomaneakorini nikakiti ãtião. Iua komiri nikakari ipĩpe. Nota siãkiti komiriti niãkani, nisãkire auiãkani auapininiika Teosokata itxanako.

⁵⁹ Ikara atoko itxa Xesosi sãkire aiko ãki Xoteo apotiĩtiniãtaãua Kapanaoõ sitatxiti oerekarauatakasaaki.

Apanakini Takanapiniri Xesosi

⁶⁰ Xesosikata sikani isãkire potxitakani, ikara isãkire ikenakotakasaakina, ipimarauatakakana:

—Pamimari ikara isãkire. Kipa imarotari ikara atoko inakari sãkiretxiti? —itxana.

⁶¹ Masãpiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsoatinina. Ininiã iua:

—Hinarekatari h̄takanapinino nota ia nis̄kire xika? ⁶² Kiātokopa h̄xinikakiti h̄tikiniãno nota h̄tari iaxitikirino kan̄kini mitxi nauiniãtaã? Atxiĩti iuasaaki h̄uikataris̄ nis̄kire? ⁶³ Iua Erekaris̄ Matamatakotino kara sikari k̄kiti auini t̄kane. K̄kiti ĩto tapara !auari. Ikara s̄kiretxi h̄temoni nis̄piretakiti, iua Erekaris̄ Matamatakoti s̄kiretxikana. Nis̄kire auikiko auãkitakari k̄kiti, ãtipirika Teosokata auini ĩkapani. ⁶⁴ Txamari auapitika h̄te sauaki nis̄kire mauiãkani —itxa Xesosi.

Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua s̄kire mauiãkani t̄kane. Xesosi imarotari apaka im̄kapiritakiri t̄kane.

⁶⁵ —Niri Teoso masakaposotiiretakiniti kona iposota apokini notamoni —itxa Xesosi.

⁶⁶ Ikara is̄kire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua. Kona inirekaikarina iuakata isinina. ⁶⁷ Ininiã Xesosi pimaãna imoianariakori tosi:

—H̄tepekana, h̄te apaka nirekatari h̄takanapinino? —itxa Xesosi.

⁶⁸ Ininiã Simão Petro apakapapiretari:

—Apiananiri, kirimonipa asa atxiĩti? Pite-nanira s̄piretari k̄kiti auapininiika inini. ⁶⁹ Ate imarotari Teoso mereẽkiti pininiua. Teoso ãkiri, auapika inakari ãkiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.

⁷⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota mereẽi h̄te tosi kikiakori. Txamari h̄te sauaki aua Satanasi nitiri —itxa Xesosi.

⁷¹ Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori, Simão inakori ãkiri. Xesosi moianarika-mara iua, txamari im̄kapiritariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isãkire

¹ Eereka Xesosi kaikotapanika Kariréia tōpa. Kona Xotéia tōpa !ikaikota iuasaaki, kotxi iuaã Xoteo auĩteakori nirekari okiniri. ² Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama atokopekari.

³ Ininiã Xesosi itariakori misãkiretari iua:

—Posipika uai. Pisãkire auĩãkanimoni Xotéia auakanimoni pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti. ⁴ Kãkiti nirekiniãri iteene imarotaãka, likipatari ikamakiti. Pite kamanãtari posotiiretxi uai Kariréia tōpa. Pisa Xotéiamoni. Iuaã poerekari piposotiire ikinimane imarotiniĩ ikapani —itxana.

⁵ Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka iuasaaki kona auikapanikari isãkire.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Iuaã nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniõtika Xotéia tōpamoni hĩte sini, ⁷ kotxi kãkiti !omanatai hĩte. Notananira omanataãka, kotxi nisãpiretari maerekati kãkiti kamakiti. ⁸ Erekari hĩte sini kiinirimoni. Kona nota sapani uatxa. Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.

⁹ Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia tōpa.

Xesosi Sari Papiri Kiiniritimoni

¹⁰ Itariakori kiinirimoni iikiikapeka. Ninoa tikinimoni isa Xesosi. Iuasaaki !kasãpirenari kiinirimoni isini tĩkane. Ininiã kãkiti mimarotakinitika isa.

¹¹ Xoteo auĩteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipimaãri kãkiti:

—Ĩtapari Xesosi?

¹² Kākiti iuaã auakani sākirauata Xesosi pirena. Apanakini txari:

—Peerekari Xesosi.

Apanakinipekana:

—Kona erekari. Imisirienetari kākiti —itxana.

¹³ Kona kākiti sākirauata Xesosi uāka Xoteo auñteakori takote, kotxi ipīkana.

¹⁴ Mapaõtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari Xotéia tōpamoni. Isari Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaã oerekarauata. ¹⁵ Xoteoakori tsorīkañnāta Xesosi sākire ikenakotakasaakina:

—Kininiāpa ere kiki paimatireri. Kona apa-iaõkarauata —itxanātana.

¹⁶ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Na noña imaroreni noerekai hñte. Iua niokanatakiri imarorera noerekai hñte. ¹⁷ Kākiti Teoso nirekaākiti nirekaākani imarotari noerekiniri Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari nimoerekakaniri notaka nimarore. ¹⁸ Kākiti iuaka isākire sãpiretakari nirekari apanakini iuikiniri iua. Kākiti Teoso sãkirenoka sãpiretakari nirekari iuikiniri Teoso ipaniātakiri. Ikara atoko inakari kākiti sãkire atãonoka. !Ikamari maerekati. ¹⁹ Moisesini oerekai hñte Teoso sãkire, ipaniātakiti iõkatsopatakori. Txamari kona hñte kamari Teoso paniātakiti. Kona ãtika hñte kamari ipaniātakiti, kotxi hinirekari hõkinino nota —itxana ninoa.

²⁰ Ininiā ninoa apakapapiretari:

—Maerekati matamatakoti auañtotai pite. Kiripa kinirão okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara atoko pitxa pisākire —itxarina.

²¹ Ininiā Xesosi:

—Nota kamari posotiiretxi tomatikoõtxitisaaki, iua kiki matĩpokotakati nimakananitakasaaki,

ininiãkara hĩte tsorĩkaãta. Hĩuãkatari nĩparĩkauatini.
²² Txamari hĩte apaka parĩkauata tomatiko õtisaaki, kotxi hĩkamari Teoso takaõtxikare hamarite ãtoã tomatiko õtisaaki. Moisesini paniãtai Teoso takaõtxikare hĩkamini hamarite ãtoã oito õti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapĩkarini, Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari hĩkamini. ²³ Ininiã hĩte kamari Moisesi paniãtakiti tomatikoõtxitisaaki. Ikara atoko ininiã, kinirepa hĩte omanatano nota, iua kiki erekapeka nĩtxĩkitakini xika tomatikoõtxitisaaki?
²⁴ Iteene pimimarotakanisaakiri ãti kamakiti, kona pakiritapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. !Papoĩtapiri ãti. Atão inakarinoka pinita, atão pimarotini ĩkapani —ĩtxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereẽkiti Txataua?

²⁵ Apanakini kãkiti Xerosareẽ auakani txanãtari: —Ere kikikani ninoã kinirão okaenetakitikani?
²⁶ Hãtamatarĩ. Iua sãkirauanãta kãkiti apisatoõ. Kona kapĩkareri iua. Auĩtetxiakori !kasãkirena. Atauako aãũteakori auikatari isãkire atxiĩti? Atxiĩti auikatarina Xesosi Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti ininiãua? ²⁷ Atão Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti apokasaaki, kona kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari iua Xesosi ininimoni. Karirėiakiri iua, ininiã Xesosi Teoso mereẽkiti aiãtapakiti !itxaua —ĩtxanãtana.

²⁸ Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi oerekarauanãtakasaaki, itaparasãkireritika ipimaãna kãkiti iuaã auakani:

—Atauako hĩte imarotatano nota? Atauako himarotatari nota ininimoni? Kona notaka iokanataua kãkitimoni. Niokanataãka. Nota paniãtakari atãonoka isãkire. Kona hĩte

imarotari iua. ²⁹ Nota imarotari iua, kotxi iua auiniãtaãkirikarano nota. Iuara iokanatanano kãkitimoni —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaaki auïtetxiakori nirekamari imaïkinirina. Kona kamaïkikori, kotxi imaïkiko manapi kona apokapanika. ³¹ Ninoa auïtetxiakori kona auikari Xesosi sãkire, iuaritika itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti kãkiti iãtapakiti ininiua.

—Iua kiki inipitikara Teoso mereëkiti aiãtapakiti itxaua, kotxi ãti posotiiretxi apiari kamakari ! auari —itxanãtana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

³² Pariseoakori kenakotakasaakiri kãkiti sãkire ikara atoko inakari, ninoa, sasetotxi auïteakori pakini iokanatarari sotatoakori Xesosi imaïkinina ïkapani.

³³ Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari kãkiti iuaãtaã:

—Mapaõtinoka hïtekata nauako. Eereka nisa nipaniãtakirimoni. ³⁴ Hinitapiïkamano, ! hãpokapanino. Nisinimoni kona hïte posotari hïsini —itxa Xesosi.

³⁵ Auïtetxiakori ninoakakarika isãkirauatana:

—Amonipa isa atxiïti, ate mapokakaniãri iua? Atauako õtakoxiti isatako Xoteoakori iarikakani-moni, ãti uãka sauaki Xoteoakorimoni? Atauako oerekatarari Xoteo minakaniua? ³⁶ Kotxi iua sãkire: “Hinitanoko. !Hãpokano nota. Kona hïte posotari nota sinimoni hïsini,” itxa sãkireta. Ate !imarotari isãkire —itxanãtakakana.

Ãparaã Kãkiti Auãkitaãkari

³⁷ Kiiniri mapotõkire õti apiapoxokonita. Iua õti Xesosi tima kãkiti sauaki. Itaparassãkireritika isãpirenauata ikinimane kenakotiniri ïkapani:

—Piposonatakasaaki, notamoni pinako piātini
īkapani. ³⁸ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota sākire auiākari ākixinireē aua amomo atoko
inakari. Iua āparaā txīkitakari kākiti auāki
inini.

—itxa Xesosi.

³⁹ Iua Erekarī Matamatakoti amomo atoko itxa.
Xesosi sākire auiākari apakapariko iua Erekarī
Matamatakoti. Iuasaaki Xesosi sākirauatakasaaki,
iua Erekarī Matamatakoti kona siākapanika
kākitimoni, kotxi Xesosi kona kanapiriāpanika
Teoso tixinemoni.

⁴⁰ Ikara Xesosi sākire ikenakotakasaaki itori
kākiti txari:

—Atāopitikara ikira kiki Teoso sākire sāpiretakari
aiātapakiti itxaua.

⁴¹ Apanakini txari:

—Iua Teoso mereēkiti aiātapakiti itxaua.

Apanakinipekana:

—Teoso mereēkiti aiātapakiti, Kariréiakiri !
itxaua. ⁴² Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretari
Teoso mereēkiti aiātapakiti, Taviini apika mekaniri
itxaua. Iua iponaniāko Pereē sitatxiti Taviini
auiniātaā —itxana.

Ikara atoko itxanātana, kotxi kona imarotarina
Xesosi iponaniiniātaā Pereē sitatxiti.

⁴³ Iuasaaki apanakini auikari Xesosi sākire.
Apanakinipekana ! auikari Xesosi sākire.

⁴⁴ Apanakini nirekamari imaīkiniri Xesosi
iuasaaki, iuaritika iua maīkakari !uari.

Sotatoakori Kanapiriā Xoteo Auīteakorimoni

⁴⁵ Ininiā sotatoakori kanapiriā sasetotxi
auīteakorimoni, pariseoakori pakinimoni. Ininiā
ipimaāna:

—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?

⁴⁶ —Apia imatiresäkireta iua. ! Auari kãkiti iua atoko ina sãkiretakari, ininiãkara ! apakata amaïkiniri iua —itxana sotatoakori.

⁴⁷ Ininiã pariseoakori omanãkarauata.

—Atauako iua misirienetai hïte apaka? Iua txïkitakai hïte isãkire hãuikini. ⁴⁸ ! Auari auïtetxi iua sãkire auïãkari. ! Auari pariseo iua sãkire auïãkari. ⁴⁹ Kãkiti mükitetinanira auikari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auïãkari kona imarotari Moisesini paniãtakiti. Ininiãkara Teoso misiritanako ninoa —itxa pariseoakori sãkire.

⁵⁰ Iuasaaki Nikotemo inakori iuaãtaã aua. Pariseo itxaua. Iua õti apisapanika iuara sari Xesosimoni ïkanõka imisãkiretiniri ïkapani. Ninoa ikara atoko isãkirauatakasaaki, Nikotemo misãkiretana ninoa:

⁵¹ —Kãkiti kamakiti isãpiretini apisapanika, “maerekati ikamakiti,” kona hïtxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaakia ate —itxana.

⁵² Ininiã ninoa pariseoakori:

—Atxiïti pite Kariréiakirikai apaka, Xesosi atoko? Iteene patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua iteene patatsopatakasaaki, iuasaakiïkarako pimarotariko ! auari Teoso sãkire sãpiretakari, Kariréia tõpakiri —itxarina iua.

⁵³ Eereka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Ôtaniri Minakotikatika Sirïkakaró

¹ Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva txipokori. ² Katimatinïkata ikanapiriã Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuasaaki ikinipoko kãkiti apotiitaua iuamoni. Ininiã Xesosi topãka,

Teoso sãkire isãpiretini ãkapani. ³ Iuasaaki kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini minaro sito iuamoni. Ninoa apokaro oa sito õtaniri minakotikatika osirĩkini. Itakarona oa ikinimane apisatoõ.

⁴ —Koerekareri, aãpokaro oia sito õtaniri minakotikatika osirĩkini. ⁵ Moisesini sãkire iõkatsopatakori paniãtaua ikara atoko inakaro kai soroã oõkaãka. Pitepekana, kiãtokopa atxataro oa? —itxana Xesosimoni.

⁶ Ikara atoko ipimaãrina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Inirekarina Moisesini paniãtakiti iaõka imakamakaniã, ininiã maerekati ikamapeka. Txamari ! kasãkireri Xesosi. Iokirita, iõkata itxari kipatxi iuakokiã. Imakenakotakiniti atoko itxa. ⁷ Ipimarauatapanikana, ininiã Xesosi õkaõkitaua.

—Maerekati makamakatirako ãkiika kiporon-akiniro aroa kai soroã —itxa Xesosi.

⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana iokirita, iõkata itxari kipatxi. ⁹ Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiata kiomãtxi inakariua sipeka. Eereka iua tikini auakari apaka sipeka. Ikara atoko itxaãpotana ikinikana isinina. Eereka Xesosinoka kaikota oa sitokata. ¹⁰ Xesosi õkaõkitaua, atamata itxaro oa sito. Oanoka kaikota iuaã.

—Itapari pimaerekani sãpiretakani? —itxaro.

¹¹ —Apiananiri, isipekana nimaerekani sãpiretakani —otxari.

—Nota apaka kona sãpiretari pimaerekani. Pisipeka. Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kãkiti Xinire Iopiniãkari

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana oerekari kãkiti.

—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitx-
aau, kotxi noerekari Teoso sãkire notakata sikani.
Teoso mimarotakani ipiaã sikani itxauana. No-
takata sikanipekana !itĩpokota ipiaã. Nota sikana
ninoa ãtipirika auinina ĩkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã pariseoakori misãkiretari Xesosi:

—Kona ate auikapiretari pisãkire, kotxi pite-
nani sãpiretari pisãkire. Ikara atoko ininiã, kona
aimarotari atãoene inini pisãkire. ãti sãpiretiniãri
pite sãkire iaõka, aãuikari atxiĩti —itxarina Xesosi.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota sãkirekara ikara atoko nitxai hĩte, iuar-
itika atãoenekara ikara atoko nitxai hĩte, kotxi
nota imarotari nininimoni, nimarotari nisini-
moni. Kona hĩte imarotari nota ininimoni. Kona
hĩte imarotari nota sinimoni. ¹⁵ Kãkiti hĩtxaua,
ininiã hãpoĩrauata, kotxi !himarotari atão. Kona
nota txari kãkitimoni: “Pite, peerekai pite. Pite-
pekana, !erekai pite.” !Ikara atoko !nitxari
kãkiti. ¹⁶ Iuaritika nisãpiretakasaakiri kãkiti kamak-
iti, atãonoka nitxa nisãkire, kotxi kona notananini
sãpirenauata. Niri niokanatakiri sãpiretakitixikana
nisãpireta. ¹⁷ Kitxakapirĩka hĩteka kiomaneakorini
sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti itikakitixikana ãti itikakiti. Ninoa ipi sãkire
ãtinoka auiniã, ininiã ninoa sãkire atãonoka
itxa,

itxa hĩkiomane sãkire. ¹⁸ Nota sãpiretari nota pirena.
Niri niokanatakiri apaka sãpiretari nota pirena
nisãkiretxikana, ininiã ipi auape —itxa.

¹⁹ —Naniparari piri? —itxarina.

—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota himarotaãkamako, niri apaka himarotamako.

²⁰ Ikara atoko Xesosi sãkirauata. Txineiro Teoso ïkapani sikikoãtaã takote Xesosi oerekarauata Teoso misãkiretiko aikotiã. Xesosi ikara atoko isãpirenauata, iuaritika kona kamaïkikori, kotxi imaïkiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kãkiti Masikani

²¹ Iuaïkana Xesosi misãkiretari kãkiti:

—Nisipiriko. Eereka hinitapiimano. Nota sinimoni ! hãuiritaãka hï sini. Hï pinakasaaki, himaerekanikatika hï pinako —itxa Xesosi.

²² Xoteo auïteakori napetari:

—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sinimoni kona hãuiritaãka hï sini” —itxana ninoa.

²³ Iuaïkana Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Ïkoraxitikinirai hï te. Nota itanokiri. Hï te ïkora itixikinirai hï te. ! Ïkoraxitikirino nota.

²⁴ Ikara atoko ininiãkara, nota txai hï te: “Hï pinakasaaki himaerekanikatika hï pinako,” nitxai. Himauiakanisaakiri nisãkire nota pirena, hï pinakasaaki himaerekanikatika hï pinako. Kona Teoso makatxakinii himaerekani —Xesosi txana ninoa.

²⁵ —Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

—Merepitipanika nisãpiretakitikara iuakarano nota. ²⁶ Nisãpiretakiti tïkane hï te maerekani nisãpiretini tïkane kaiãopokori. Nota iokanatakari atãoenenokara isãkire. Iua sãpiretakitinokara nisãpiretari kãkiti itixi auakani —itxa Xesosi.

²⁷ Ninoa ! imarotari Xesosi iokanatakari aïri Teoso. ²⁸ Ininiã Xesosi txana:

—Nota hītari iaxitikiri hōkasaaki, niīto itano hōkitikasaaki, iusaakiikarako himarotano kinakaripa nota. Iusaaki himarotariko notaka sākire ! nisāpireta. Niri oereēkitinokara nisāpireta. ²⁹ Iua niokanatakiri notakata aua. Niri ! itakanapano nota, kotxi inireēkitinoka nikama —itxa Xesosi sākire.

³⁰ Xesosi ikara atoko ina sākiretakasaaki, ito-maneri kākiti auikari isākire.

Ōpoīkakoni Pirena

³¹ Ininiã Xesosi sākirauata Xoteoakorimoni iua sākire auiākanimoni.

—Nisākire iaōka hīkamakasaaki, atāo nimoianariakori hītchauako. ³² Atāo nimoianariakori hinakasaakiaua, himarotari atāonoka inakari. Atāonoka inakari himarotakasaaki, ōpoīkakoni atoko hītchaua.

³³ Ninoa apakapapireta:

—Apraãoni apika mekanirireua ate, ininiã anirekinimoni asa. Nitiritxi iamotakoni !atxaua. Kinirepa ōpoīkakoni atoko pitxīkitakaua? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atāonoka nitxai hīte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kākiti maerekati kamakari. ³⁵ Nitiritxi iamotakori ātipirika ! auari ipatrāote aapoko. Patrāo ākiri auapika ātipirika iri aapoko. ³⁶ Nota Teoso ākiri txīkitakasaakiri kākiti ōpoīkakori atoko ininiua, maerekanitxi nitiri !itxaikauako. Iusaaki iposotari erekari ikamini.

Apraãoni Apika Mekaniriakori

³⁷ —Nimarotari Apraãoni apika mekaniriakori hininiua, txamari hinirekari hōkinino. Nisākire himauiākani xika hinirekari hōkinino. ³⁸ Nota

sãpiretai hīte nota iri oerekakiti. Hīte kamari hīte iri paniātakiti —itxa Xesosi.

³⁹ —Apraãoni ate iri —itxana ninoa.

Ininiã Xesosi:

—Apraãoni apika mekaniriakori hininiãua, Apraãoni kamakiti atoko hīkamamako. ⁴⁰ Atãonoka nisãpiretai hīte. Teoso sãpiretakinokara nisãpiretai, iuaritika hinirekari hōkinino. Apraãoni !ikamari ikara atoko inakari. ⁴¹ Hīte kamari hīte iri kamakiti atoko inakari —itxa Xesosi.

—Teosonanira ate iri. Ate atãopitika iua anaakori atxaua —itxana.

⁴² —Teoso atão hīri ininiãua, nota hītiretamako, kotxi Teoso auiniãtaã nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua. Teosora iokanatano nota uaimoni. ⁴³ Kininiãpa !hiikitetatarī ikara atoko nininii? !Himarotari nisãkire, kotxi kona xatiki hinirekari nisãkire iaōka hīkamini. ⁴⁴ Satanasira hīri. Hīte nirekari maerekati, Satanasī nireēkiti iaōka hīkamini. Kitxakapirīka itixi kamiko atokopanika kokaniri itxaua Satanasī. Iua ! inirekari atãoene isãpiretini. !Iposotari atãoene isãpiretini. Aãpirenanokara iua imarota, kotxi aãpirenaãri itxaua iua. Aãpirenaãri iri itxaua iua Satanasī. ⁴⁵ Nisãkire atão, ininiãkara hīte ! auikari nisãkire. ⁴⁶ Hīte ātika itikatarī maerekati nikamini? Ātika !itikari maerekati nikamini, kotxi kona maerekati kona nikama. Ininiã kinirepa kona hīte auikari nisãkire? ⁴⁷ Teoso anaakori kīpitari iua sãkire. Hīte kona kīpitari iua sãkire, kotxi iua anaakori !hītchaua hīte —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraão Apisapanika Auini

⁴⁸ Ininiã Xoteoakori txari Xesosi:

—Ate sãkire atão. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati Matamatakoti auaĩtotai pite —itxana.

Ninoa akiriuãkatari Xesosi “Samariakiri,” kotxi Xoteoakori omanatana Samariakini. ⁴⁹ Ininiã Xesosi:

—Maerekati Matamatakoti kona auaĩtotano nota. Nota paxitari niri, txamari hĩte kona paxitano nota. ⁵⁰ Kona notani nitari kãkiti nota iuikakani tĩkane. Nirira nirekari kãkiti iuikinino nota. Nirira imarotari nisãkire atãonoka inini. ⁵¹ Nota sãkire iaõka kamakari lipina. Ikara atãoene.

⁵² Xoteoakori apakapapiretari:

—Uatxa aimarotari maerekati matamatakoti auaĩtotai pite, kotxi Apraãoni ipĩpe. Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kinirepa pite sãkire: “Nota sãkire iaõka kamakari ! ipina,” pitxa? ⁵³ Aĩrini Apraãoni ipĩpe. Pite apiata atxiĩti? Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

⁵⁴ Ininiã Xesosi:

—Notaka niuikiniua !apakata. Nirira iuikano nota. Hĩte sãkire: “Ateosone iua,” txamari nota irira iua. ⁵⁵ Kona himarotari Teoso. Notanaira imarotari Teoso. Nota “kona Teoso nimarota,” nininiã, hĩte atokokamarako nitxamako. Aãpirenaãri nitxamauako. Nota imarotapitikari iua. Nota kĩpitari isãkire. ⁵⁶ Hĩri Apraão poxokoni-uata, nota uai apokini ikenakoenetakasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiã iua poxokoni-uata.

⁵⁷ Ininiã ninoa Xoteoakori: —Pite sĩkoẽta anokanani ! apokapanika, iuaritika paõkitatari Apraão? Paxirari pisãkire —itxarina.

⁵⁸ —Apraão apisapanikara nota aua. Ikara atãoene nitxai hĩte —itxa Xesosi.

59 Ikara isãkire ikenakotakasaakina, ikosekarena kai soro Xesosi ikiporonakinina ïkapani, okinina ïkapani. Xesosi kipataua. Osipikari Teoso misãkiretiko aikoti. Inapaãpota ninoa sauaki.

9

Mõsiãreti Xesosi Erekapeka Inïkitakini

¹ Xesosi tïpokotakasaaki, itikari mõsiãreti. Iua ponaniãkasaaki, mõsiãreti itxapekaua. ² Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Koerekareri, kiripa kamari maerekati iua mõsiãreti inini? Iuakani? Irikani? Inorokani?

³ Ininiã Xesosi:

—Kona iua maerekani xikani mõsiãreti itxaua. Kona iri maerekani xikani, kona inoro maerekani xikani mõsiãreti itxaua. Kona maerekanitxi xikani mõsiãreti itxaua. Iua mõsiãreti Teoso posotiire kãkiti imarotini ïkapanira. ⁴ Kãkiti parïkauata pokamara. Mapiãpeka inakasaaki, kona kãkiti posotaikari iparïkauatini. Iua atokokana akamariko niokanatakiri paniãtakiti aãuapanika anakasaaki. Apinaka atoko kona akamaikari Teoso paniãtakiti ïkorapokoriti. ⁵ ïkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana ikinimane ãkixinire Teoso imarotinina ïkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ikara inaãka atoko ienemaã ixiti oakaka Xesosi. Ikamari ãkape, minapa itxari mõsiãreti oki nopini. ⁷ Iokanatarari:

—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mõsiãreti.

Iuaã auari ipoa xapitikiri kãkiti kamakiti. Iua ipoa uãka “Siroee.” Iua uãkatxikana “Iokanatakori” itxaua. Iua sari Siroemoni. Arokatoõtaua. Iusaakipeka kõsiãrepeka itxa.

⁸ Aapoko takote auakani, kākiti mitxi mōsiãreti itikakani pakini, ninoa misãkiretakakaua:

—Ikira kiki mitxi iitopãkanãtapika inakarikani, kākiti txineirote amanaãnãtapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.

⁹ Apanakini apakapapiretari:

—Ari, iuapitikara.

Apanakinipekana apakapapiretari:

—Kona. Kona iuani. ãti kiki iua mōsiãreti atoko inakarira.

Iua mitxi mōsiãreti apakapapiretari:

—Ari, iuapitikarano nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ninoa:

—Kiãtokopa pitxa uatxa kōsiãrepeka pitxapeka? —itxarina.

¹¹ —Iua Xesosi inakori kamari ãkape, nokiã minapa itxari. Ipaniãtano: “ãparaã Siroee inakorimoni pisa. Iuaã parokatoõtaua,” itxano nota. Ininiã nisa. Narokatoõtaua. Iuasaakipeka nota kōsiãrepekano —itxa.

¹² —Namoniparari iua? —itxarina.

—A, meta —itxa iua mitxi mōsiãreti.

Pariseoakori Mitxi Mōsiãreti Inakarikata

¹³ Ninoa anikari iua mitxi mōsiãreti pariseoakorimoni. ¹⁴ Iua õti Xesosi kamakasaakiri ãkape mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini ĩkapani tomatiko õtisaaki iuasaaki. ¹⁵ Ninoa anikasaakiri iua mitxi mōsiãreti inakari pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaãri iua:

—Kininiãpa uatxa kōsiãrepeka pitxa? —itxana.

—ãkapeëra noki nopini iminapa. Eereka narokatoõtaua. Uatxa kōsiãrepeka nitxa —itxa.

¹⁶ Pariseoakori ãtikaka txari:

—Iua kiki, âkape mõiãreti oki nopini mina-pakari, kona iua kamari Teoso paniãtakiti, kotxi iparĩkauata tomatiko õtisaaki. !Apakata ikamakiti.

Pariseoakori âtikakapekana sãkirauata:

—Maerekati kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiiretxi, mõiãreti kõiãrepeka inĩkitakini.

Ininiã pariseoakori taparakienatakakaua ikara xika. ¹⁷ Iuaĩkana pariseoakori misãkiretari iua kiki:

—Kiãtokopa inakaripa iua kiki pite makanani-takari? —itxarina iua.

—Teoso sãkire sãpiretakari itxaua iua.

¹⁸ Xoteo auĩteakori kona auikari isãkire, mitxi mõiãreti eereka kõiãrepeka inakari sãkire. Ininiã ninoa akiritari iri, inoro pakini.

¹⁹ —Hĩte sãkire hamarite auakasaaki mõiãreti itxapekaua. Hamaritekani ere? Kiãtokopa uatxa kõiãrepeka itxa? —itxana.

²⁰ —Ari, ate âkiripitikara. Iponaniãkasaaki, mõiãretipeka itxaua. ²¹ Kona ate imarotari kiriãpareuako uatxa kõiãrepeka itxa. Kona ate imarotari kiriuako kamari kõiãrepeka inini. Hĩpimaãri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretai hĩte —iri, inoro pakini txana ninoa.

²² Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auĩteakori ipĩkinina xika. Xoteo auĩteakori sãpiretpekari kãkiti: “Kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, Teoso mereẽkiti ininiua auiãkani, kãkiti iãtapakiti ininiua auiãkani, kona auiritaãkaikana ĩroinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.” ²³ Ininiã pĩkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hĩpimaãri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoa.

²⁴ Ininiã iuaĩkana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mōsiãreti inakari.

—Atãonanira pisãpiretako Teoso apisatoõ. Ate imarotari maerekatinoka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko õtisaaki —itxarina.

²⁵ Ininiã iua:

—Kona nimarotari maerekati ikamini. Kona nimarotari erekari ikamini. Mitxipeka mōsiãreti nitxaua. Uatxa kōsiãrepeka nitxaua. Ikaranoka nimarota —itxana ninoa.

²⁶ —Kiãtokopa itxai kōsiãrepeka inĩkitakiniã?

²⁷ Iua mitxi mōsiãreti inakari apakapapiretari:

—Nisãpiretapekai hĩte mixikanani, txamari ! hãuikari nisãkire. Kinirepa hinirekatari iuaĩkana nisãpiretinii? Atauako hĩte apaka nirekari iua sãkire hãuikini? —itxana.

²⁸ Ininiã itxitarina:

—Pitera auikari iua sãkire. Ate auikari Moisesini sãkire. ²⁹ Aimarotari Teoso misãkiretari Moisesini. Iua Xesosi kamari maerekati. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.

³⁰ Iua kiki apakapapiretari:

—Anekani. Kona hĩte imarotari amonikiriuaoko iua ina. Iuara kamaõsiãretano nota. ³¹ Teoso kona maãkatari maerekati kamakari amanaãkiti. Teoso teosonetakani amanaãkiti imaãkatapitika. Iua nirekaãkiti kamakari amanaãkiti imaãkatapitika. ³² Mitxipeka mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitaãkari kona auari. Itixi kamikosaakipanika !auari kōsiãrepeka inĩkitaãkari. Uatxaikara auape. ³³ Xesosi Teoso iokanatakiti iminakanimauako, ! ikamamariko posotiiretxi —itxa iua.

³⁴ Ininiã pariseoakori:

—Pite maerekatipeka auakarikai. Ātipirika pite kamari maerekati. Maerekatinoka piikiteta. Iuaritika pinirekatari ate poerekini? Konapitini. Kona ate nirekari ikara pisākire. Pisipiniikaua. Kona uai pikanapiripinika. Ate kona nirekari pite uai kākiti apotiitiniãtaãua aikoti pinini —ninoa txari iua.

Ininiã aiko porikiti iokanatarina.

Mitxi Mõsiãreti Inakari Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁵ Xesosi kenakopiretari iporikiti iokanatiko mitxi mõsiãreti inakari, ininiã Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:

—Atauako pauikatari Teoso ãkiri sãkire? — itxari.

³⁶ —Kipa iua? Nimarotiniãri, nauikapitikiriko —itxa.

³⁷ —Pite aõkitapekari Teoso ãkiri. Iuapitikara misãkirenãtai pite uatxa —itxa.

³⁸ —Apiananiri, nota aukari pite Teoso ãkiri pininiua.

Ininiã iua kapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

³⁹ —Īkorapokoriti napoka Teoso sãkire auiãkani ipinimoni nitakinina ĩkapani. Isãkire mauĩãkani ipinimoni nitakinina ĩkapani napoka ĩkorapokoriti. Apanakini nisikaposotiireta, Teoso sãkire auikinina ĩkapani. Mitxi ninoa mõsiãreti atoko itxauana, kotxi mitxi ! imarotarina Teoso. Ninoa aukapiretakasaakiri Teoso sãkire, kõsiãreri atoko itxapekauana. Apanakinipekana atão minakati isãkirena: “Nimarotapitikari Teoso.” Ninoa uãkatari kõsiãreri atoko ininiuana. Txamari kona atão ninoa nirekari imarotiniãri Teoso. !Nisikari posotiiretxi ninoamoni, Teoso sãkire auikinina

ĭkapani. Kākiti iua atoko inakari mōsiāreti atoko itxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Ātikaka pariseoakori Xesosi takote auakani kenakotari.

—Atauako atekani apaka mōsiāreti atoko atxaua? —itxana.

⁴¹ —“Mōsiāreni atoko atxaua,” hininiā hīsākire, ininiā atāo hīsākire. Txamari hīte txari: “Kōsiāreua ate,” hītxama. Iua atoko hininiā hīkamapitikari maerekati, kotxi kona hāuikari Teoso sākire — Xesosi txana ninoa.

10

Soti Auīte Pitikiri

¹ Xesosi sākirauatakasaaki, ia atoko itxa isāpirena:

—Atāopitikara ia atoko nitxapaniiko hīte. Soti auīte ĭroā pirikeri itoremoni. Itoremoni miĭroākani kiĭtiriri itxauana, kotxi ātiātaā ikanĭka ĭroini ĭkapani.

² Pirikeri toremoni ĭroākari soti auīte pitikiri.

³ Initiri osereēri pirikeri tore iua ĭkapani. Soti auīte kenakotari ipitikiri sākire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori uāka akiritinina ĭkapani.

Iuara anikana inipokotinina ĭkapani. ⁴ Porikiti auakasaakina, iua saāpota ninoa apisa. Iua tikini isana ninoa. Ninoa imarotari iua sākire ene.

⁵ Ninoa kona sari kākiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina imapitikiritakinitina sākire.

⁶ Ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko Xesosi sāpiretari pariseoakori. Txamari ninoa kona imarotari Xesosi ikara atoko inakari isāpirena.

Xesosi Soti Auīte Pitikiri Erekarī Itxaua

⁷ Xesosi iuaĭkana sākirauata.

—Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auíte ñroini ñkapani. ⁸ Nota apisa apoãkani, atão minasãkiretakani kiñtiririni itxauana. Soti auíte kona maãkatari ninoa sãkire. ⁹ Nota itore nitxaua. Kãkiti ñroiniãtaã tore nitxaua. Nota makatxakari uai ñroãkari maerekani, auapininiika inini ñkapani. Ñroã, ipokãka itxapika. Kona kapãkareri. Natxi ! auari. ¹⁰ Kiñtiriri apoka iñtiriuatini ñkapani, okaniuatini ñkapani, imisirikarauatini ñkapani. Notapekana apoka kãkiti auapininiika inini ñkapani, kãkiti auini ereka inini ñkapani.

¹¹ Pitikiritxi erekari nitxaua nota. Pitikiritxi erekari ipina ipiraakori mapinakani ñkapani. ¹² Nitiritxi soti auíteakori pitikiri !itxaua. Anãpa auíte kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti auíteakori. Ininiã anãpa maãkari soti auíte, oxikepoata itxana. ¹³ Iua nitiritxi mitekako, kotxi txineiro ñkapaninokara iparãkauata. Kona atão itiretari soti auíte.

¹⁴ —Soti auíte pitikiri erekari nitxaua nota. Atão nimarotari nipiraakori. Ninoa apaka atão imarotano nota. ¹⁵ Iua atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auíteakori nota nakiti mapinakani ñkapani. ¹⁶ Nota aua apanakini soti auíteakori apaka. Uatxa ia pirikeri ãki !auapanikana. Niminanako ninoa apaka ia pirikeri ãki auinina ñkapani. Ninoa auikariko nisãkire. Ininiã ninoa imakinika aua ãtika pirikeri ãki. ãtikarako ninoa pitikiri.

¹⁷ —Niri tiretano, kotxi nauritari nipinini, iuaãkana nõkitikiniua ñkapani. ¹⁸ Kãkiti !iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko nũto nokiko ñkapani. Ninirekasaaki man-

api nipina. Ninirekasaaki manapi nōkitikaua. Ikara atoko niri paniātano nota —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara Xesosi sākire Xoteoakori kenako-takasaaki, itaparakienatakakauana. Apanakini potxitari Xesosi sākire. Apanakini kona potxitari.

²⁰ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auaiťtotari iua.

Ātipekana txari:

—Imapitxirita. Kinirepa hīkenakotatari mapitxiritakari sākire? —itxana ninoa.

²¹ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auaiťtotakiti ! ikara atoko itxa sākireta. Satanasi nitiri kona kōsiārepeka txīkitakari mōsiāreti —itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sākire

²² Mitaāsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareē. Iuasaaki ixinikarina Teoso misākiretiko aikoti merepaniko kamiko.

²³ Iuasaaki Xesosi tīpokota aiko Teoso misākiretikoātaā, Saromāoni inakoriātaā. ²⁴ Iuaā Xoteoakori apotiitaua iuamoni. Iuasaaki ninoa txari iua:

—Pite Teoso mereēkiti pininiāua, pisāpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotniri ikara —itxarina.

²⁵ Xesosi apakapapiretana:

—Nisāpiretapekai hīte. Kona hāuikari nota sākire. Niposotiire nikamakiti niri uākaā oerekapekai hīte. ²⁶ Nisāpiretapekai hīte, txamari kona hāuikari nota sākire, kotxi nisoti auītene kona hītxaua. ²⁷ Nisoti auītene imarotari nisākire. Nota imarotana ninoa. Ninoa kapokitano nota. ²⁸ Nitxīkitakana ninoa ātipirika auinina. Nota kamari ninoa imipīkanina tīkane. Kona kamakatzakikona nota nīkatakini. ²⁹ Niri sikana

ninoa notamoni. Apiatakari itxaua iua. Ininiã ãti kona posotari imakatzakinina niri nĩkatakini.
³⁰ Niri, nota pakini ãtika atxaua.

³¹ Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morõkari kai soro ikiporonakinirina ĩkapani.

³² Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Kaiãopokori erekari niri nakiti noerekapekai hĩte. Kinakarixikapa hinireka hĩkiporonakinino nota? —itxa Xesosi.

³³ Xoteoakori apakapapireta:

—Kona akiporonakai erekari pikaminiã. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiã maerekati pikamapeka Teosomonikari.

³⁴ Xesosi apakapapiretana:

—Kitzakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nĩtxai: “Teosoakori hĩtxaua hĩte.”

³⁵ Aimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori ãtipirika atão inini. Teoso akiriuãkatana ninoa isãkire apakapakani “teosoakori.” ³⁶ Ininiã kinirepa hĩte kamaãkaretxitano. Niri mereẽno nota inireẽkiti nikamini ĩkapani. Iokanatano ĩkorapokoritimoni. Ininiã kinirepa hãpoĩtano Teoso nimisãkirepiretini, “Teoso ãkirirano” ninakasaaki?

³⁷ Nimakamakaniãri niri nirekaãkiti, iusaaki kona hãuikari nota sãkire. ³⁸ Nikaminiãri inirekaãkiti, iuaritika himauikakaniãri nisãkire, hãuikariko niposotiire. Hĩtikakiti hãuika. Ininiã himarotariko, hãuikariko, niri, nota pakini ãtika aniniua —itxa Xesosi.

³⁹ Iusaakipeka pariseoakori omanãkarauata. Iuaĩkana inirekarina imaĩkinirina Xesosi. Txamari iusaakipe isipe.

⁴⁰ Iuaĩkana Xesosi kanapiriã Xotão ipiniãmoni. Iuaã ikaikota Xoão kapatxisarererini patxisarauatiniãtaã. ⁴¹ Itomaneri kãkiti sari iuamoni. Ininiã ninoa txa:

—Xoão kona kamari posotiiretxi, iuaritika ikinika isãpiretakiti Xesosi pirena atão inakarínoka isãpireta.

⁴² Ininiã itori kãkiti iuaãtaã auikari Xesosi sãkire.

11

Arásaro Ipinini

¹ Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Ninoa aua Petánia aapokotxiti. Iuasaaki Arásaro amianata. ² Xesosi ipinini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariãroã, oiãkoã kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata. ³ Iua amianatakasaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:

—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.

⁴ Ninoa iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txa:

—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ãkapanini. Teoso posotiire oerekini ãkapanira iua amianari inokari iua. Kãkiti: “Teoso ãkiri peerekari” iniko ãkapanira iua amianata.

⁵ Xesosi tiretari Mata, oĩtaro Maria, Arásaro pakini. ⁶ Ikenakotakasaakiri Arásaro amianatini, iua napapanikari ipi õti iuaxiti. ⁷ Eereka itxana imoianariakori:

—Iuaĩkana Xotéia tõpa masa.

⁸ Ininiã imoianariakori:

—Koerekareri, kitapani iuaã Xoteoakori nirekari kai soroã ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaãtaã? —itxarina.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Pokamara tosi oara aua kãkiti parĩkauatini ïkapani. Pokamara tĩpokotakari kona mãkitita, kotxi atokatxi iopinikari ïkinipoko. ¹⁰ Txamari ïkanõka tĩpokotakari mãkitita, kotxi atokatxi kamara !auari.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Amoianari Arásaro imakanãta. Nota õpirĩkariko iua —itxa Xesosi.

¹² Ininiã Xesosi moianariakori txa:

—Imakanãtiniã, erekaãpopekari uatxa —itxana.

¹³ Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori uãkatari Arásaro atão imakini.

¹⁴ Ininiã Xesosi txana ninoa atão imarotinina ïkapani:

—Arásaro ipĩpe. ¹⁵ Erekapitikari iuaã nimauakani, kotxi eereka hĩte auikariko nota sãkire. Masa iuaxiti. Maõkitari iua —itxa Xesosi.

¹⁶ Tomee Txítximo inakori misãkiretana apanakini Xesosi moianariakori:

—Masa iuakata apinini tĩkane.

Ikara atoko itxa isãkire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari okiniri Xesosi.

Kãkiti Auãki Inĩkitaãkari

¹⁷ Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini õti napapeka. Ininiã iusaaki Arásaroni katapeẽkaika.

¹⁸ Petãnia Xerosareẽ takote. ¹⁹ Apanakini kãkiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoa moianatana, kotxi itarina !auaika.

²⁰ Mata kenakopiretari Xesosi apokaãpotini. Ininiã oa sari oaõkitiniri ïkapani. Maria kaikota oaãpoko ãki.

²¹ Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:

—Apiananiri, pite uai auaãkamako, kona nitari ipinamako. ²² Iuaritika nimarotapitikari, pamañaãkiti Teoso sikapitikai —otxa.

²³ Ininiã Xesosi txaro:

—Pitari iuaãkana auapanikako.

²⁴ Ininiã Mata:

—Nimarotari itixi xipokini õti nitari iuaãkana auapanikako. Ipĩkani õkitikiniua õti, iua õkitikaua —otxa Mata.

²⁵ Ininiã Xesosi sãkirauata:

—Nota ipĩkari õkitikakarirano nota. Kãkiti auãki inĩkitaãkarirano nota. Nota sãkire auiãkari ipininiã, iuaritika iuaãkana auapanikako. Kona ipinaika.

²⁶ Nota sãkire auiãkari auapanikako iuaãkana. ! Ipinaikako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.

²⁷ Ininiã Mata:

—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereẽkiti pitxaua. Teoso ãkiri pitxaua. Teoso iokanatakiti itiximoni ãkari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi Txiapatini

²⁸ Eereka Mata sari oĩtaromoni. Oãkiritaro oa, mapara omisãkiretini ãkapani.

—Koerekareri apope. Iua akiritai —otxa Mata.

²⁹ Maria kenakotari ikara inakasaaki, kati-mariã õkitikaua, iuamoni sa otxa oa. ³⁰ Iuasaaki Xesosi ! apokapanika aapokotxiãtaã. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniãtaã. ³¹ Maria kati-maritika õkitikasaakiua, Xesosimoni osini ãkapani, Xoteoakori, oaãpoko ãki auakani, oa mĩkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uãkatari akauarimoni osini otxiapatini ãkapani.

³² Maria apoka Xesosimoni. Oãtamatakasaakiri iua, iua apisatoõ okapotoreẽkaua. Otxari:

—Uai pauaãkamako, kona nitari ipinamako —otxa.

³³ Xesosi atamataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. ³⁴ Iua pimaãna:

—Nanipa hĩkatatari? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Apiananiri, masa. Patariko iuaã —itxana.

³⁵ Iuasaaki Xesosi txiapata.

³⁶ —Hãtamataro Xesosi. Iua tiretapitikari Arãsaroni —itxa Xoteoakori.

³⁷ Ætikaka Xoteoakori txa:

—Mõsiãreti kõsiãrepeka itxĩkitakapeka. Atxiĩti iua uai apokaãkamako, kona Arãsaro ipinamako —itxana.

Xesosi Õkitikiniri Arãsaroni

³⁸ Ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipĩkari kai auĩte ãki. Kai auĩte itotaãka.

³⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Himakatxakari akauari tore —itxa.

Mata, Arãsaroni itaro txari Xesosi:

—Apiananiri, ipaiakapeka. Ipi ipi õti pakinipeka ikatiko, ininiã pataparasakari —otxari Xesosi.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota sãpiretpekai: “Nota sãkire pauikiniã, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.

⁴¹ Ininiã imaktxakarina kai. Iuasaakipeka Xesosi ionakaãta iaxiti.

—Niri. Ereka, kotxi pikenakotari nisãkire.

⁴² Nimarotari ãtipirika pikenakotiniri nisãkire.

Ikara atoko nitxa sãkireta kãkiti uai auakani kenakotiniri ãkapani, kotxi ninirekari ninoa auikiniri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.

⁴³ Ikara atoko inaãka atoko akirikatari:

—Arásaro, põkitikaua. Pipokãka.

⁴⁴ Ininiã iuasaakipeka Arásaro pokãka. Imakinika iito mãkatxi mataã iapirikaãka. Itoõ apaka iapirikaãka mãkatxi mataã.

Ininiã Xesosi:

—Himakatxakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2)

⁴⁵ Xoteoakori Mariamoni ãkani itikari ikara atoko inakari, ininiã auikarina Xesosi Teoso ãkiri ininiua. ⁴⁶ Átikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriã pariseoakorimoni. Isãpiretana Xesosi õkitikiniri Arásaro. ⁴⁷ Ininiã pariseoakori, sasetotxi auãteakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:

—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posoti-iretxi. ⁴⁸ Aãuiritiniãri iua ikara atoko ikamini, ikinipoko kãkiti auikari iua sãkire. Ininiã iua tikini isana. Ikara atoko ininiã, Homanoakori xipokari Teoso misãkiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxana.

⁴⁹ Iuasaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auãte apiatakari inakari iua. Itxana:

—Hãte kona kimarorepanikai. ⁵⁰ Erekari ãti kiki ipinini ikinimane mapinakani ãkapani. Ikara atoko ininiã, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.

⁵¹ Ìkorakanani sasetotxi auãte apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani ãkapani. ⁵² Kona ninoa

Īkapaninanani ipinako. Teoso anaakori iarikakani Īkapani apaka ipinako. Ininiã iusaakirako iua apotiitari ikinipoko ninoa. Ininiã Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi sãkire.

⁵³ Iusaaki eereka imapapiretarina Xesosi okinina tĭkane. ⁵⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi kona saika Xotéia tōpamoni. Isari Eparaĩ sitatxitimoni, ãparaã makipakaniãtaã takote. Iuaã ikaikota imoianari-akorikata.

⁵⁵ Iusaaki imatokoãpotarina Páskoia kiiniriti. Iusaaki itomaneri Xoteoakori Xerosareẽ tōpa auakani sari Xerosareẽ sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaã oerexiniretiniuana Īkapani. Iusaaki amanaãrina Teoso imakataxakiniri maerekati ikamakitina. ⁵⁶ Iuaã Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipimaãkakana:

—Atauako kiinirimoni inapani atxiĩti?

⁵⁷ Sasetotxi auĩteakori, pariseoakori pakini paniãtapekari kãkiti:

—Himarotakasaakiri Xesosi auiniãtaã, hĩsãpiretauako ate, ininiã amaĩkariko iua.

12

Maria Takari Kamariãro Xesosi Kitiã (Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9)

¹ Seisi õti Páskoia kiiniriti apisa, Xesosi sari Petánia sitatxitimoni. Iuaã aua Arásaro, Xesosi õkitikakiti Arásaro ipĭkasaaki. ² Iuaã ikamaãka nipokori Xesosi Īkapani. Mata sikari nipokori kãkitimoni. Iusaaki Arásaro apanakinikata topãka Xesosikata. ³ Iusaaki Maria kosekaro kamariãro koana. Oia atão nato kamakoro. Ipixini kiro ominani aua. Kona koketakoroni. Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi kitimoni.

Oiãkoã okaxipokari. Iuasaaki aapokotxi ãki omarinokara itxaua.

⁴ Txamari Xotasi Isikariotxi inakori ! apokaerekatari kamariãro Xesosi kitiã okitakini. Iua Xotasi Simão ãkiri. Xesosi moianari itxaua, txamari imĩkapiritariko Xesosi.

⁵ Ininiã Xotasi txari:

—Kãkiti parĩkauata tresëtosi pakini òti oia atoko inakaro kamariãro iamotiko ìkapani. Kinirepa kona ovëttxitaãka? Kinirepa txineiro mauakinimoni !osika? —itxa Xotasi.

⁶ Ikara atoko itxa, kotxi kiĩtiriri itxaua. Iua nĩkataro ninoa txineirote. Iua itotapekari txineiro iĩtirĩkini. Iua !imaãkatana txineiro mauakiniti.

⁷ Xesosi apakapiretari:

—Kona hĩtxitapero Mariapani. Onĩkataro kamariãro ia òti notamoni otakini ìkapani, kotxi oxinikari nikatiko òti ìkapani. ⁸ Minakati mauinakini auapikako hĩtekata. Txama nota !auaikako hĩtekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auĩteakori Nirekari Okiniri Arásaro

⁹ Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi Petánia sitatxitiã auini, ininiã iuaã isana Xesosi aõkitinina ìkapani. Kona iuananini ninoa nireka aõkitinina. Arásaro Xesosi õkitikakiti apaka ninoa nirekari atamatinina. ¹⁰ Ininiã sasetotxi auĩteakori nirekari Arásaro apaka okinina, kotxi kaiãopokori kãkiti auikari Xesosi sãkire Arásaro sãpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxiakori sãkire auikinina. ¹¹ Arásaro iuaĩkana auiniã, ininiã itomaneri Xoteoakori asikaãpotari iauĩtena, Xesosi sãkire auikinina ìkapani.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini
(*Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40*)

¹² Katimatinĩkata, itomaneri kãkiti Páskoa kiiniritimoni sikani, kenakopiretari Xesosi apokaãpotini Xerosareẽmoni. ¹³ Ininiã Xerosareẽkini sari aõkitinirina iua. Kinari tape anikana, Xesosi apiãkatakasaakina. Akirikatana:

—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani auĩtemoni, Apiananiri uãkaã ĩkarimoni — itxana.

¹⁴ Mitxipe Xesosi iokanatarari imoianariakori xomẽta ãkiri initinina. Ninoa apokasaakiri, iminarina Xesosimoni. Ininiã Xesosi topãka iua nopini. Iua nopini Xesosi sari Xerosareẽmonikari. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

¹⁵ Kãkiti Xerosareẽkini kona hĩpĩkarauatape. Erepani hĩauĩte. Xomẽta nopini iitopãkako, itxa Teoso sãkire kitxakapirĩka. Ikara iaõka apokapeka, kotxi Xesosi apoka xomẽta nopini.

¹⁶ Iuasaaki imoianariakori kona xinikari Teoso sãpiretakiti kitxakapirĩka auakari. Xesosi ipinaka atoko, õkitikaãkaua atoko, iuasaakiika ninoa xinikari ikara Teoso sãkire. Ininiã iuasaakiika imarotarina Teoso sãpiretakiti.

¹⁷ Mitxi kãkiti akauari takote auakani, ninoa itikari Xesosi õkitikiniri Arásaro. Ninoa iaripiretari Xesosi kamakiti. ¹⁸ Ininiã kãkiti apiãkatari Xesosi, kotxi ninoa kenakoenetapekari Arásaro õkitikini.

¹⁹ Ininiã pariseoakori misãkiretakakaua:

—Hãtamata. Kiripa aposota akamini? Ikini-mane kãkiti nirekari iua.

Ininiã pariseoakori xikotari Xesosi.

Ãtikaka Krekoakori Nitari Xesosi

²⁰ Ãtikaka Krekoakori apoka Xerosareẽmoni Páskoa kiiniriti ãkapani, kotxi ninoa nirekari Teoso imisãkiretinina. ²¹ Apokasaakina iuaãtaã, isana Piripimoni. Iua Petsáita aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari. Ininiã apokasaakina Piripimoni, ipimaãrina:

—Ate nirekari Xesosi aaõkitini.

²² Ininiã Piripi sari ãtreemoni, isãpiretiniri ãkapani. Eereka isana Xesosimoni. ²³ Ininiã apokasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kaiamapekari nota hõtari iaxitikiri sini niri tixinemoni ikinipoko erekari napakapini ãkapani. ²⁴ Atão nisãpiretai. Nota kimi oki atoko. Kãkiti matakakaniãro oa, ãtika okinoka auapika. Pitakiniãro, opitxaka. Ininiã kaiãori oki aua. Ikara atoko nota. Nimapãkaniã, ininiã notanokara auari. Nipininiã, ininiã itomaneri kãkiti sari niri tixinemoni. ²⁵ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

²⁶ Kãkiti nirekiniãri iparãkauatini nota ãkapani, imoianatanoko. Iua atoko ininiã, nota auiniãtaã iua apaka auako. Kãkiti parãkauatiniã nota ãkapani, ininiã niri paxitariko iua.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

²⁷ Xesosi misãkiretari Teoso:

—Uatxa kona erekaxinireno, ininiã kiãtokopa nitxa nisãkire pitemoni? Atxiĩti nipaniãtai: “Niri, pimakatxakinanoko nimapinakanani ãkapani.” Ikara atoko !nipaniãtai, kotxi nipinini ãkapanira napoka

ĩkorapokoritimoni. ²⁸ Ininiã niri, poerekari kãkiti ikinimane auĩte pininiãua —itxa Xesosi.

Iuasaakipeka iaxitikiri txari:

—Noerekapekari kãkiti ikinimane auĩte nininiãua. Eereka iuaĩkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.

²⁹ Kãkiti iuaãtaã auakani kenakotari iaxitikiri sãkire. Txamari itxana:

—Ikarokirauata.

Apanakini txari:

—Teoso nitirira sãkirauata iuakata —itxana.

³⁰ Xesosi txana ninoa:

—Ikara sãkirauata kona nota ĩkapanini. Hĩte ĩkapanira isãkirauata. ³¹ Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanina xika. Iposope ikini itixiti auakani auĩte Satanasi inakori xipokiko.

³² Nota aamina ĩpiriãmitakari nopini nõkitikikosaaki, iuasaaki nikosekanako kãkiti notamonikari.

³³ Ikara atoko itxa, kãkiti imarotiniri aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini.

³⁴ Apanakini kãkiti apakapapiretari:

—Teoso sãkire kitxakapirĩka iõkatsopatakori oerekaua Teoso mereẽkiti ãtipirika auini. ! Ipinã. Txamari pite sãpiretaua ipinini aamina ĩpiriãmitakari nopini? Kipa iua aĩtari iaxitikiri pisãpiretakiti? —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã Xesosi:

—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hĩtekata nauakasaaki, noerekai hĩte atão inakari. Uatxa tirikapi kamara hĩtekata auapanika. Paĩtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako tirikapi kamaraã. Ininiã ipiã kona apoka hĩtemoni. Kãkiti mauikakaniãri nota sãkire, ĩkanõka tĩpokotakani atoko itxana. ! Imarotarina isinimonina.

³⁶ Tirikapi hĩtemoni auakasaaki, hãuikariko iua sãkire. Ikara atoko ininiã, “pokamarari anaakori” hĩtxaua —itxa Xesosi.

Ikara atoko inaka atoko isipeka. !Isãpiretari isinimoni.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sãkire

³⁷ Xoteoakori itikari ikinipoko posotiiiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona ninoa auikari iua sãkire. ³⁸ Ikara atoko ininiã, kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti, iusaaki apopeka. Isaía txari:

Apiananiri, kãkiti !auikapiretari asãkire ninoa-
moni asãpiretakiti. !Auikari piposotiire po-
ereẽkiti ninoamoni,

itxa Isaía. ³⁹ Iua atoko ininiã, Xoteoakori kona posotari auikiniri Xesosi sãkire, kotxi iuaĩkana Isaía txari:

⁴⁰ Teoso mõsiãretakana ninoa. Kaikokii itxĩkitakana. Itikakitĩna kona iĩkitetana ninoa. Ikiĩana kona !imarotarina. Ininiã ninoa kona apokapaniko notamoni erekapeka ininina nitxĩkitakini ĩkapani,

itxa Teoso Isaía iõkatsopatakitiã.

⁴¹ Kitxakapirĩka Xesosi uai apokini apisa Isaía iõkatsopatari ia sãkiretxiti. Iusaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotiire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tĩkane.

⁴² Iuaritika itomaneri Xoteo auĩteakori auikari Xesosi sãkire. Txamari !isãpiretarina apanakini, kotxi ninoa pĩkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sãkire auiãkani ininiuana, !auritaikana ninoa ĩroini aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. ⁴³ Iua atoko ininiã, ninoa apia nirekari

kãkiti iuikinina. Poiãoka ninoa nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuaĩkana Sãkirauata Xoteoakorimoni

⁴⁴ Xesosi itapasãkireritika txari:

—Kãkiti auikiniãri nota sãkire, kona nota sãkirenanini ninoa auika. Niri sãkire apaka auikana, kotxi iua iokanatano nota uaimoni.

⁴⁵ Natamatakiri apaka atamatari niri. ⁴⁶ Tirikapi atoko nitxa nĩkasaaki kãkitimoni. Nota sãkire auiaãkani kona kaikota ipiaã. ⁴⁷ Kãkiti nisãkire kenakotakani mauikakaniãri nisãkire, kona nimisiritari iua imaerekani xika. Kona kãkiti nimisiritini ĩkapanini nina uaimoni. Nina kãkiti maerekani nimakatzakini ĩkapanira.

⁴⁸ —Nota manirekakati, nisãkire manirekakati apaka, auapeka imisiritiko mereẽkari. Nisãpiretakiti, iuarako itixi xipokini õtisaaki sãpiretari imisiritiko.

⁴⁹ —Notaka sãkire ! nisãpiretai. Niri sãkirera nisãpiretai. Niri iokanatano nota uaimoni. Iua paniãtakiti isãpiretakiti nisãpiretai hĩte. ⁵⁰ Nimarotari kãkiti auikiniãri niri paniãtakiti auapininiika itxako. Nota sãpiretari niri sikapiretinino iaõka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

¹ Pãskoa inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari paĩtiki itixi itakanapini irimoni isini ĩkapani. Iua tiretapikana kãkiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.

² Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Satanasi sikanireõtapekari Xotasi

Isikariotxi Xesosi imĩkapiritini ĩkapani. Iua Xotasi, Simão ãkiri. Eereka ĩnrekari isikiniri Xesosi imokaiakarimoni. ³ Xesosi imarotapekari iri sikiniri ikinipoko posotiiretxi Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imarotapekari iuamoni ikanapiriini. ⁴ Iuaritika ĩnipokotaka atoko, õkitikaua. Imakatzakari imãka ĩnopini auakari. Eereka ipomakitari mãkatxi mata nitiritxi parĩka atoko ikamini ĩkapani. ⁵ Eereka itakari ãparaã tiitxi ãki. ĩniniã arokana ĩmoianariakori kiti. Eereka mãkatxi mataã ikaxipokaãpotana.

⁶ Simão Petro takote apokasaaki, Petro txari:

—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri ! pitxaua. ĩniniã kona parokapiri nikiti —itxari.

⁷ ĩniniã Xesosi:

—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko ãti õti.

⁸ —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.

ĩniniã Xesosi:

—Pimauiritakaniãno pikiti narokini, ĩniniã kona nimoianari pitxaikauako —itxa Xesosi.

⁹ —Ikara atoko ĩniniã, kona nikitinani paroka. Niuako, nikii, imakinika paroka —itxa Petro.

¹⁰ ĩniniã Xesosi:

—Kãkiti kipaãtakaniua poirepe itxana. Itĩpokotakasaaki, iuaĩkana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ikitinokara arokaãka. Hĩte himakinika poirepeka, kotxi nimakatzakapekari himaerekani. Ātinokara kona poireri, kotxi imaerekani auapanika.

¹¹ Xesosi imarotapekari iua mĩkapiritakari, ininiã itxa: “Himakinika poirepeka. Ātinokara kona poireri,” itxana.

¹² Ninoa kiti arokaãka atoko, ieretakari imãka inopinikiri. Ikanapiriã amesamoni. Ipimaãna:

—Kinirepa narokatari hĩkiti? ¹³ Hĩte akiriuãkatano nota “koerekareri.” Apaka hãkiriuãkatano “Apiananiri.” Atãopitikara hĩsãkire, kotxi ikara inakari nitxaua. ¹⁴ Hĩauĩte, hõereẽkiri nitxaua. Iuaritika narokari hĩkiti. Hinitiri atoko nĩparĩkauata. Ininiã hãrokakititakakauako, kãkiti nitiri atoko hininiua. ¹⁵ Noerekapakai hĩte erekari hĩkamini. Uatxa hĩkamariko nota kamakiti atokokana. ¹⁶ Atão inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiãori. Iauĩte apiari. Apaka kãkiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiãori. ¹⁷ Uatxa hĩte imarotari atão inakari hĩkamini. Hĩkaminiãri, hĩpoxokoniuata.

¹⁸ —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari nimereẽkini, txamari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokapitikako. Itxari:

Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati notamoni. ¹⁹ Uatxa iua himarotini apisapanika nisãpiretai hĩte. Ininiã nisãkire iaõka apokasaaki, himarotariko Teoso ãkiri nininiua nota. ²⁰ Atão inakari nisãpiretai. Kãkiti nota iokanatakiti hĩtemoni hãpakapiniã, nota apaka hãpakapa. Hãpakapiniãno nota, hãpakapari apaka nota iokanatakari hĩtemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mĩkapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

21 Xesosi ikara isãpiretaãka atoko, ãkixinireẽ imatinaniuata. Itxana:

—Ari, ãtikara hĩte sauaki mĩkapiritano nota.

22 Ininiã imoianariakori atamatakakaua.

—Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.

23 Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papĩkaĩtota iuamoni. 24 Ininiã iuasaaki Simão Petro ieki itxa isona iuamoni. Ininiã Petro:

—Pipimaãri iua: “Ĩkiripa ikara atoko txatariko iua?” —itxari.

25 Ininiã Xesosi tiretakiti pimaãri Xesosi:

—Kiripa ikara atoko txatai? —itxari.

26 Ininiã Xesosi:

—Komiri niãkakiti nisikakitikarako ikara atoko txanoko.

Ininiã iuasaaki iãkari komiri. Eereka isikari Xotasi Isikariotximoni. Iua Xotasi Simão ãkiri.

27 Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi ĩroã ixiniremoni. Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Kinirão kamaka pinakiti pikamapoka — itxari.

28 Iuaã auakani ãkixinireẽ:

—Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?

29 Xotasi nĩkataro ninoa txineirote. Ininiã ninoa ãkixinireẽ:

—Atxiĩti iokanataro iua komiri iamotini ĩkapani.

Ãtipekana:

—Atxiĩti iokanataro iua matiinimoni txineiro isikini ĩkapani —itxanãtana ãkixinireẽna.

30 Komiri apakapaãka atoko, inikaãka atoko isipe Xotasi. Mapiãpe inakasaaki.

31 Xotasi sipeka inaãka atoko, Xesosi txana nino:

—Uatxa kãkiti itikariko kãkiti itari iaxitikiri posotiire. 32 Kãkiti atamatariko Teoso posotiire

imimoni auakari. Ininiã Teoso txari: “Erekapi-tikari namarite.” Iuasaaki Teoso oerekari kãkiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiã, oerekari imi ereka inini.

³³ —Nitiretakini, paĩtकिनoka nauini hĩtekata. Eereka hinitapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hĩposotari hĩsini. Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatxikana uatxa nisãpiretai hĩte. ³⁴ Ininiã uatxa nisãpiretaiko hĩte Teoso paniãtakiti amaneri: “Hĩtiretakakaua, nota hĩte nitiretini atokokana.” ³⁵ Ikara atoko hĩkaminiã, ikinimane imarotariko nota moianariakori atão hininiãua.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34)

³⁶ Simão Petro pimaãri:

—Koerekareri, nanipa pisatako?

Xesosi apakapapiretari:

—Nota sinimoni kona uatxa apakata hĩsini. ãti õtirako hĩsa hĩte.

³⁷ Iuaĩkana Petro:

—Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nipinapitikamako pitekata —itxa Petro.

³⁸ —Atãopitikani notakata pipinini pinirekaka? —itxari.

—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi ãti pakinikata —itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

¹ —Kona himatinaniuatape. Kona himaãkapeua. Hãuikariko Teoso sãkire. Apaka hãuikariko nota

sãkire. ² Niri auiniãtaã aua kaiãopokori aapokotxi. Ikara atoko iminakanimako, nisãpiretapiimaiko hĩte. Iuaã nisa hãuiniãtaã nikamini ĩkapani. ³ Iuaã nisa hãapoko nikamini ĩkapani. Eereka nikanapiriã. Nanikai hĩte notakata hãuini ĩkapani. Ininiã hĩte apaka aua nota auiniãtaã. ⁴ Hĩte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.

Teoso Kimapore Itxaua Xesosi

⁵ —Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiãpa aimarotatari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.

⁶ Ininiã Xesosi txari:

—Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atãonoka nisãkire. Atãonoka nikamakiti. Nitxĩkitakari kãkiti auapininiika inini. Notamoni apokakarinanira sari nirimoni. ⁷ Atão nota himarotiniã, ininiã himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hãtamatapekari iua —itxa Xesosi.

⁸ —Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikara-noka anireka —itxa Piripi.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani hĩtekata nauama nota, iuaritika kona himarotapanikano nota? Nota aõkitakari, aõkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa? ¹⁰ Kona pite auikapanikari niri auini nota ãki? Nota apaka aua niri ãki.

—Hĩtemoni nisãpiretakiti kona nota sãkirenanini. Niri paniãtakitira. Niri nota ãki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti. ¹¹ Hãuikariko nisãkire niri ãki nauini. Niri nota ãki auini apaka hãuika. Himauikakaniãri nisãkire, ininiã hãuikari nikamakiti. ¹² Atão nisãpiretai. Nota sãkire auiãkani

kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apiata, kotxi nirimoni nisako. ¹³ Nota uãkaã hamanaãkiti nota sikai hïte. Ikara atoko ininiã, oerekaãka niri ereka ininiua. ¹⁴ Ikinipoko nota uãkaã hamanaãkiti, nota sikapitikai hïte. ¹⁵ Nota hïtiretiniã, hïkamariko nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

¹⁶ —Namanaãriko niri ãti kõtãkikareri iokanatini hïtemoni. Iuakara auapininiika txako hïtekata.

¹⁷ Iua Erekari Matamatakoti atãonani ina sãkiretakari. Kãkiti Teoso sãkire mauïãkani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua. Apaka kona imarotarina iua. Hïtepekana imarotari iua, kotxi hïtekata aua. Iua aua hïte ãkixinireẽ.

¹⁸ —Ininiã kona nitakanapai hïte. Nikanapiriãpanikako hïtekata nauini ïkapani.

¹⁹ Païtiki atoko kãkiti ïkoraxiti auakani kona atamataïkanoko nota. Hïte atamatanoko. Hïte auapanikako, kotxi nota apaka auapanikako.

²⁰ Iuaïkana auapanika ninakasaaki, himarotariko niri ãki nauini. Hïte apaka auako nota ãkixinireẽ. Nota aua hïte ãkixinireẽ apaka. Txapaniko.

²¹ —Iua nisãkire auiãkarira nipaniãtakiti kamakarira turetano nota. Nota turetakari niri tureta. Nota apaka turetari iua nitiretakiri. Ikara atoko ininiã, noerekariko apikomoni nisãkire iuamoni.

²² Æti Xotasi, kona Xotasi Isikarïotxi inakorini, txari Xesosi:

—Kinirepa atenani poerekari Teoso ãkiri pininiua? Kinirepa kona poerekari ikara apanakinimoni? —itxa.

²³ Xesosi apakapapiretari:

—Kãkiti tiretiniãno, ikamari nisãkire iaõka. Niri tiretariko iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aãuako. ²⁴Nota matiretakani kona nĩkatari nisãkire. Nisãkire hĩkenakotakiti kona nota sãkireni. Niri niokanatakiri sãkirera.

²⁵ —Hĩtekata nauakasaaki, ikara sãkiretxi nisãpiretai. ²⁶ Niri iokanatariko kõtãkikareri, Erekaru Matamatakoti inakori hĩtemoni. Erekaru Matamatakoti oerekaiko hĩte ikinipoko niuãkaã. Himaxinĩkaretakiti iuaĩkanako iua oerekaiko. Ikinipoko nisãpiretakiti oerekaiko.

²⁷ —Nisini apisapanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire ereka inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisãkire mauĩakani kona posotari kamaerekaxiniretiniri ãti nota kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaãkapeua. Kona hĩpĩkarauatape. ²⁸ Hĩte kenakotapekari nisãkire ia atoko nininii hĩte: “Nisapitikako, iuaritika nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini ĩkapani.” Hĩtoretiniãno, hĩpoxokoniuata nirimoni nisini ĩkapani, kotxi poiãori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri. ²⁹ Ikara nisãpiretakiti apokini apisa nisãpiretai hĩte. Ikara nisãpiretakiti iaõka apokasaaki, hĩte auikari nisãkire. ³⁰ Apikomoni iteene nisãpiretinii ! apakata. ĩkorapokoriti auakani auĩte Satanasi inakori paĩtiki apokako notamoni, iuaritika ! iposotari itxĩkitakinino ipaniãtakiti nikamini. ³¹ Iteene ninirekari imakinika kãkiti imarotiniri nitiretiniri niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniãtakiti — itxa Xesosi.

Eereka Xesosi txari:

—Maõkitikaua. Masipeka.

15

Xesosi Atão Itĩkaretsa Itxaua

¹ Ininiã eereka Xesosi txari:

—Atão itĩkaretsa nitxaua nota. Itĩkaretsa nĩkatakari itxaua niri. ² Isauakaro otsa marito, kotxi kona kariro oa. Otsa iriuatakaropekana iua kisauakaro omapotõkirenoka, iteene oriuatini ïkapani. ³ Hĩte poirepeka hĩtxa. Nisãkirenanira oeretai hĩte. ⁴ Okanotsa atokokana hĩtxaua. Nota itĩkaretsa atoko nitxaua. Ininiã hĩpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiã, hĩkaikota notakata. Ininiã nota kaikotapika hĩtekata. Ikara atoko hininiã, hĩriuatapitika. Ikara atoko hininiã, erekarinanira hĩkama. Hĩriuatiniã, ininiã erekari hĩkama. Notamoni himapitxakakaniã, kona hĩposotari hĩkaminiri erekari. Kona hĩriuata, kotxi nota tapara !apokari hĩtemoni. !Karii hĩte. Okanotsanoka auiniã, kona kariro. Notakata hãuapininiika hininiã, amãtiiri auapitika.

⁵ —Nota itĩkaretsa nitxaua. Hĩte nikanotsa hĩtxaua. Notamoni pitakakari ãtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniã, kona xapitiki kona hĩposota hĩkamini. ⁶ Nota sãkire mauiãkati okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kãkiti apotiitari okanotsa ipinakari. Eereka okari xaminaã arikini ïkapani. Iua atokokana aĩri Teoso misiritari isãkire mauiãkani. ⁷ Notamoni hĩpitxakiniã, hĩkenakotiniãri nipaniãtakiti, hinirekaãkiti hamanainiãno, ininiã nisikapitikai hĩte. ⁸ Ito hĩriuatiniã, kãkiti txariko niri: “Peerekai.” Hĩte iriuatiniã, ininiã hĩte atão oerekariko apanakinimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hītiretakakiniua Pirena

⁹ —Niri tiretinino atokotxikana, nitiretai hīte. Kona hītakanapapiri nitiraōki. ¹⁰ Hīkīpitiniāri nisākire, ininiā nitiraōki kaikotapika hītekata. Nota atokokanerako hītxako. Nota kīpitari niri sākire, ininiā niri tiraōki kaikotapika notakata.

¹¹ —Ikara atoko nitxai hīte, nipoxokoni hītemoni kaikotini īkapani. Ikara atoko ininiā, poxokonitxi xāpokako hīxiniremoni. ¹² Ia nipaniātakiti:

“Nota tiretinii atokotxikana, hītiretakakauako.”

¹³ Pipininiā pimoianariakori mapinakani īkapani, ininiākara iteene pitiretana ninoa. Ikara tiraōkitxi apiatakari. ¹⁴ Nipaniātakiti

hīkaminiā, atāo nimoianariakori hītxaua. ¹⁵ Uatxa ! nixinikaikari nitiritxi hininiua, kotxi nitiritxi kona imarotari iauīte xinikakiti. Uatxa atāo nimoianariakori hītxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisāpiretapekai hīte. ¹⁶ Kona hīteni mereēno nota. Notara mereēi hīte hīriuatini īkapani. Ninirekari hīriuatini. Ninirekari kākiti

nota sākire hīsāpiretakini txipokori maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiā, hamanaāriko niri hinirekakiti nota uākaā, ininiā niri sikapitikai hīte. ¹⁷ Ia nipaniātai hīte hītiretakakiniua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

¹⁸ Iuaīkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hīte. Ininiā hīxinikariko ia nisākire. Merepitipanika ninoa omanatano nota. ¹⁹ Teoso sākire himauikakaniā, Teoso sākire mauīākani tiretapitikai hīte, kotxi ninoa atoko hītxa. Txamari ninoa nakiti ! hītxaua. Hīte kona īkoraxiti auakani ! hītxaikaua. Nimereēpekai hīte. Nimakatzakapekai ātiāo parīkatxi hīkamini īkapani. Iua xika Teoso

sākire mauiākani omanatai. ²⁰ Hīxinikariko ia nisāpiretakiti. Nitiritxi poiāoka itxaua. Iauīte apiatakari itxaua. Kākiti misiritiniāno nota, nota atokokanerako imisiritai hīte apaka. Nisāpiretapekai hīte. Nota sākire apamonīkiniāna, ininiā hīte sākirekanera ninoa apamonīka apaka. ²¹ Imisiritaina, kotxi hīte auikari nota sākire. Himisiritaākako, kotxi kona imarotarina niokanatakiri. ²² Nota uai mapokakaniā, nimasākirauatakaniā, kona imarotarina maerekati ikamakitina. ²³ Nota omanatakani apaka omanatari niri. ²⁴ Niposotiire nikamakiti apanakini kona posotari ikamini. Noerekari ninoa niposotiire, ininiā uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi !auikari nota sākire. Ikinika itikapekari posotiiretxi nikamakiti, iuaritika ninoa omanatano nota, niri apaka.

²⁵ —Uatxa apopeka Teoso sākire iaōka. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Maxikatiīka ninoa omanatano.

²⁶ Kōtākikareri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata auakari, Erekari Matamatakoti. Iua potorika niri auiniātaā. Atāo ene sākiretakari itxaua. Isāpiretariko nota sāpiretakiti, nikamakiti pakini.

²⁷ Ininiā hīte apaka sāpiretariko nota kamakiti, nisāpiretakiti pakini apanakinimoni, kotxi merepiti-panika nipotorikasaaki hīte auapika notakata. Ininiā himarotapitikano nota.

16

¹ Xesosi sākirauatapanika:

—Ikara atoko nitxai hīte atāo himarotiņi iķapani, ininiā kona hītakanapari nisākire. ² Āti ōti Xoteo auīteakori omitikenataiko hīte aiko

Xoteo apotiitiniãtaãua. ãti õti apokapanikako ia nisãpiretakiti. Iuasaaki ninoa xinikariko hĩte okiko ereka inini. Ninoamoni hĩte okiko Teoso paniãtakiti iaõka. Txamari kona Teoso paniãtari ikara atoko inakari. ³ Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini. ⁴ Ikara atoko nitxai hĩte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hĩxinikariko nisãkire. Merepanika nimoianatakasaakii, kona ikara atokoni !nitxai hĩte, kotxi nota auapanika hĩtekata —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Parĩka

⁵ Xesosi sãkirauatapanika:

—Paĩtiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hĩpimaãpeno: “Nanipa pisa?” Kona hĩtxapeno. ⁶ Ikara atoko nisãpiretapekai, ininiã uatxa kona erekaxinirei hĩte. ⁷ Iuaritika nitxai hĩte atão nisãkire. Apiaerekata nota sini. Nota masakaniã, iua Kõtãkikareri kona apoka hĩtemoni. Nisiniã, niokanatariko iua hĩtemoni. ⁸ Iua Kõtãkikareri apokasaaki, oerekariko ãkorapokoriti auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakari ikamini. Oerekariko kãkiti misiritiko imaerekani xika. Iua Erekari Matamatakoti oerekariko ikara atoko inakari. ⁹ Iua oerekariko maerekati kãkiti kamakiti, kotxi ninoa !auikarina nisãkire. ¹⁰ Iua oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakarinoka ikamini, kotxi nota sipekako nirimoni. Nota !auaika uai noerekaruatini ãkapani. Paĩtiki kona hĩte atamataikanoko nota. ¹¹ Iua Erekari Matamatakoti oerekariko maerekati kamakani misiritiko, kotxi ãkorapokoriti auakani auĩte Satanasi inakori misiritiko mereeẽkapeka.

12 —Auapanika apikomoni nisãpiretakiti tĩkane hĩtemoni. Txamari ! apakata apikomoni nisãpiretinii, kotxi ! himĩteenekari apikomoni nisãpiretinii. 13 Iua Erekarı Matamatakoti, atãoene sãpiretakari, iua ĩkasaaki, iua oerekaiko ikinipoko atão sãkiretxiti. Kona iua sãkireni isãpiretaiko hĩte. Iaxiti auakari sãkirera, niri sãkirera, isãpiretaiko. Isãpiretaiko hĩte katana Teoso kamakiti tĩkane apaka. 14 Erekarı Matamatakoti oerekaiko ereka ninini, kotxi iua apakapariko nisãkire, eereka isãpiretaiko hĩtemoni. 15 İkini sereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiã nota txai hĩte, “Erekarı Matamatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiã eereka isikai hĩtemoni himarotini ĩkapani.”

Matinanitxi, Eereka Poxokonitxi Apoka Inini

16 —Paĩtiki kona hãtamataikanoko nota. Eereka iuaĩkana hãtamatanoko, kotxi nirimoni nisako — itxa Xesosi.

17 Imoianariakori txanãta:

—Kiripa itxanãta Xesosi? “Paĩtiki kona hãtamatanoko. Eereka iuaĩkana hãtamatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.” Kiripitipa itxanãta Xesosi? —itxana imoianariakori.

18 —Kirisaaakipa apokatako ikara inaãtakiti? Kiripa ikara isãkire: “Paĩtiki,” Xesosi sãkire atemoni? Ikara isãkire kona ate imarotari xatiki —itxanãtana.

19 Xesosi imarotari ninoa nirekari ipimainiri iua. Ininiã Xesosi txana:

—Hĩte nirekari hĩpimainino nota, kotxi nisãpiretai paĩtiki kona hãtamatinino, eereka iuaĩkana hãtamatanoko. 20 Atãopitikara ia atoko nitxai hĩte. Hĩtxiapatako. Himatinaniuatako. Iuusaaki apanakini kãkiti ĩkorapokoriti auakani

poxokoniuatoko. Himatinaniuatoko, eereka h̃ipoxokoni apokapitikako.

²¹ —H̃ite sito atoko h̃itxauako. Sito oãuaenetanapanoka onakasaaki, oa omaãkapekaua. Imi auaka atoko, kona oxinikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini. ²² Ikara atoko itxako h̃itemoni apaka. Uatxa kona erekaxinirei h̃ite. Iuaĩkana naõkitapanikaiko h̃ite. Iuasaakirako h̃ipoxokoniuatoko. Iuasaaki kãkiti kona posotari ixipokiniri h̃ipoxokoni.

²³ Īkora õti apokasaaki, kona h̃ipimaãikano nota. Iuasaaki hamanaãri niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã iua sikai hamanaãkiti.

²⁴ Uatxapiima kona hamanaãpanikari hinirekakiti nota uãkaã. Hamanainiãri, hãpakapapitikariko. Ininiã h̃ipoxokoni apokapitikako h̃itemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sãkire

²⁵ —Mitxi niomaãtari ipixini nisãkire, kãkiti mi-marotakaniri ĩkapani. ãti õti kona niomaãtaikari atão. Nisãpiretaiko niri iteene himarotini ĩkapani.

²⁶ Iuasaaki hinirekakiti hamanaãno nota uãkaã. Kona nota amanaãri niri hinirekakiti isikinii. H̃ite amanainiãri, isikapitikai. ²⁷ Niri tiretai h̃ite, kotxi h̃ite tiretano nota. H̃ite auikari iua iokanatinino nota uaimoni. Ininiã iua tiretapitikai h̃ite.

²⁸ Niri iokanatanano ĩkorapokoriti. Paĩtiki nitakanapari ĩkorapokoriti nirimoni nisini ĩkapani — itxa Xesosi.

²⁹ Imoianariakori txari:

—Uatxa pisãkire atãoenepitika. Sãkiretxi pi-omaãtakiti kona auaiaka, kotxi uatxa aimarotari pisãkire. ³⁰ Uatxa aimarotari pite imarotiniri

imakinika. Kona apakata apikomoni apimarauatini, kotxi uatxa aãuikari Teoso auinimoni ïkari pininiua pite —itxarina Xesosi.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Uatxa hãuikari nisãkire —itxa Xesosi.

³² —Uatxa Teoso ketotiniri manapi apope hãarikini ïkapani. Imakinika hïte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika kona notananini kaikota, kotxi niri aua notakata. ³³ Ikara atoko nisãpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka hinini. ïkorapokoriti hãuakasaaki, kãkiti misiritapitikai hïte. Iuaritika hïpoxokoniuatako, kotxi nota tapara apiata. Maerekanitxi tapara poiãoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misãkiretari Teoso Iuaka ïkapani

¹ Xesosi ionakaãta iaxiti. Iuasaaki isãpiretari ia isãkire Teosomoni:

—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaïkana nota pamaritemoni, ininiãkara nota oerekari kãkiti pite iotximere, ² kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auïte nininiua ïkapani. Ininiã nikamari ikinimane kãkiti pite sikakini auapininiika ininina ïkapani. ³ Kãkiti imarotiniã pite, imarotiniãno nota Xesosi Kristo piokanatakiti, ninoa auapininiika, kotxi pite atão Teoso pitxaua. Pitenanira atão Teoso pitxaua. ⁴ Noerekari ïkorapokoriti auakani pite Apiananiri pininiua, kotxi nikamapekari parïkatxi pipaniãtakiti. ⁵ Ininiã niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere

aua. Iua niotximeretxikana pisikano iuaĩkana
—itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretari Teoso Imoianariakori Īkapani

⁶ Xesosi sãkirauatapanika irimoni:

—Nota sãpiretari piuãka kãkitimoni, ninoa itixi auakani notamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite sikana ninoa notamoni, ininiã ninoa kamari pisãkire iaõka. ⁷ Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sakinino. ⁸ Nisãpiretapekana ninoa pisãkire, ininiã auikarina pisãkire. Imarotapitkarina pitemoni nipotarikini. Ininiã auikarina pite iokanatinino nota kãkitimoni.

⁹ —Nimisãkiretai pite ninoa ĩkapani. Kona nimisãkiretai nota sãkire mauĩakani ĩkapani. Nimisãkiretai ninoa notamoni pisikakini ĩkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana. ¹⁰ ĩkinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. ĩkinika pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari apanakini Apiananiri nininiuua. Ininiã iusaaki apanakini txari: “Peerekari Xesosi.” ¹¹ Uatxa ! nikaikotaikako ĩkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota sipekako pitemoni, ininiãkara pinĩkatana ninoa notamoni pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekarinoka kamakarii pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari ninoa ãtika atoko ininiuana, nota pitekata ãtika atoko aniniuua atokokana. ¹² Itixi ninoakata nauakasaaki, ninĩkatana ninoa pite uãkaã, piposotiiree. Ninoa notamoni pisikakini ninĩkatapitika. Kona ãtika nomaiãta. Xotasinoka pĩpinanaka, kotxi pĩpinanakakani ãkiri itxaua iua. Ipĩpinanaka,

kotxi kitzakapirîka Teoso sâkire iôkatsopatakori sâpiretapekari îkara apokini apisapanika.

¹³ —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa nisâkire kâkitikata nauapanika ninakasaaki, nota poxokoni ninoa âkixinire auini îkapani. ¹⁴ Nisikapekari pisâkire ninoamoni, ininiâkara nisâkire mauîâkani omanatana ninoa, kotxi nisâkire auiâkani îkorapokoriti auakani ! itxaikauana ninoa. Iua atokotxikana kona îkorapokoriti auakarino nota. ¹⁵ Nimisâkiretai pinîkatinina ninoa, Satanasi mamaîkakanina îkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina pimakatxakinina. ¹⁶ Îkorapokoriti auakani ! itxauana. Nota iua atokotxikana. ¹⁷ Pimakatxakana ninoa pite nakitiakori îkapani. Pisâkireê pimakatxakana, kotxi pisâkire atâo. ¹⁸ Nota pisâkire mauîâkanimoni piokanatini atokokana, niokanatana ninoa pisâkire mauîâkanimoni. ¹⁹ Ninoa îkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini îkapani. Ininiâkara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina îkapani.

Xesosi Misâkiretari Teoso Isâkire Auiâkani Îkapani.

²⁰ —Kona nimoianariakorinani îkapanini nimisâkiretai pite. Apaka nimisâkiretai imakinika nisâkire auiâkani îkapani, katana nimoianariakori sâkire auiâkani îkapani apaka. ²¹ Nota amanaâi ninoa xinire âtika atoko ininina îkapani. Nota aua pite âkixinireê. Pitepekana aua nota âkixinireê. Iua atokotxikana ate aua ninoa âkixinireê. Ikara atoko ininiâ, nota sâkire mauîâkani îkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota. ²² Ininiâ erekari notamoni pisikakiti,

piotximere, nisikapekana ninoa. Ininiã ninoa xinire ãtika atoko itxauana, ate ãtika aniniua atokokana itxana ninoa. ²³ Nota aua ninoa ãkixinireẽ. Pite aua nota ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã peerekari, kotxi ãtika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiã nisãkire mauiãkani imarotariko pite iokanatinino nota. Apaka ninoa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninoa apaka.

²⁴ —Niri, ninirekari ninoa notamoni pisikakini notakata auini ãkapani. Ninirekari ninoa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni pisikakiti, niotximere pisikakiti, kotxi pite turetano nota itixi kamiko apisa. ²⁵ Niri, atão inakarínoka kamakarii pite. Kãkiti ãkorapokoriti auakani kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninoa imarotari pite iokanatinino nota kãkitimoni. ²⁶ Nisãpiretapekai pite kãkitimoni. Apikomoni nisãpiretapanikariko pisãkire. Ininiã pitiraõki notamoni auakari ninoamoni auako. Ininiãkara nota aua ninoa ãkixinireẽ.

18

Xesosi Maĩkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

¹ Teoso imisãkiretaka atoko, Xesosi ãpiriãtari sõtõãri Setorõ inakori. Iuaã aua amãtiirinape. Ininiã Xesosi sari iuaã imoianariakorikata. ² Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, imarotari Xesosi imoianariakorikata itotiniri iuaãtaã isinina. ³ Ininiã Xotasi sari amãtiirinapemoni ãtikaka sotatoakorikata, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakanikata. Sasetotxi auĩteakori,

pariseoakorikata sari iuaãtaã apaka. Ikeekotxi, tirikapi pakini anikana. ⁴Xesosi imarotari ikinika iuamoni ikamakitina tĩkane. Imarotapekari ninoa nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari ninoamoni. Ipimaãna:

—Kiripa hinitanãta?

⁵Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.

Ininiã Xesosi:

—Iuakarano nota.

Iuasaaki Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, aua ni-noakata. ⁶Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe irika itxana.

⁷Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Kipa hinitanãta?

—Xesosi Nasareekirira —itxana.

⁸—Nixapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniã, hãuiritana nimoianariakori sini —itxa Xesosi.

⁹Ikara atoko itxa, mitxi isãkire apokini ĩkapani. Mitxi itxari Teosomoni: “Kona nomaiãtana nimoianariakori notamoni pisikakini. Kona ãtika ! nomaiãta.”

¹⁰Eereka Simão Petro inakori kosekari iouata auĩte. Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikĩpita. Iua sasetotxi auĩte apiatakari nitiri.

¹¹Xesosi txari Petro:

—Pitakaro iouata auĩte omata ãki. Apakatapitika nota kaminiri niri paniãtakiti. Niri nirekapitikari natatsiitiniri nipinini kãkiti ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoõ

¹²Eereka sotatoakori, apaka sotatoakori auĩte, Teoso aikote nĩkatakani pakini maĩkari Xesosi. Iaxirika itxarina. ¹³Merepanika anikarina Xesosi

Anasi inakorimoni. Iua Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi auñte apiatakari itx-
aau. ¹⁴ Iua Kaipasi õtãkikapekana Xoteo auñteakori. Ia atoko itxa isãkire: “Aphiaerekata ãti kiki ip-
inini ikinimane mapĩkani ĩkapani,” itxa Kaipasi õtãkikare.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62)

¹⁵ Simão Petro, ãti Xesosi moianari pakini asikatikinitari Xesosi Anasi aapokomoni anikikosaaki. Mitxipeka sasetotxiakori auñte apiatakari aõkitapekari iua ãti Xesosi moianari. Ininiã iua ĩroã sasetotxiakori auñte apiatakari aapoko Xesosikata. ¹⁶ Petro kaikota iporikiti itore takote. Eereka imoianari sari iporikiti. Imisãkiretaro ĩronakikoãtaã tore nĩkataro. Ininiã oãuiritari Petro ĩroini.

¹⁷ Oa txari Petro:

—Pite ikira Xesosi moianarikai? —otxari.

—Kona —itxaro.

¹⁸ Iuasaaki katxĩkareri aua, ininiã nitiritxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini kamari xamina. Xamina ĩtinipoki irokanãtauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

Xesosi Sasetotxiakori Auñte Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71)

¹⁹ Iroko ãki Xesosi sasetotxi auñteakorikata aua. Ininiã sasetotxiakori auñte apiatakari misãkiretari Xesosi:

—Pisãpiretano pimoianariakori, pisãkire poerekakiti pakini —itxari.

²⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Ãtipirika nisãpiretapikai hïte. Nitotari noerekarauatini aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, Teoso misãkiretiko aikotiã apaka. Kona nikipatari nisãkire. Ikinipoko kenakotari noereëkiti. ²¹ Ininiã kinirepa hïpimaãno? Hïpimaãna nisãkire kenakotakani. Ninoara imarotari noereëkiti — itxa Xesosi.

²² Xesosi ikara atoko isãkirauatakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakari aritoõtari Xesosi.

—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auïte apiatakarimoni —itxari.

²³ Ininiã Xesosi:

—Nikerokiniãri nisãkire, pisãpiretano nikerokak-iti, txamari kona nikerokari. Atão nisãkire, ininiã kinirepa piaritano? —itxa Xesosi.

²⁴ Eereka Anasi iokanatari Xesosi iaxirikiko. Eereka anikarina sasetotxi auïte apiatakarimoni, Kaipasi inakorimoni.

Iuaïkana Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62)

²⁵ Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiã apanakini pimaãri:

—Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.

Ininiã iua:

—Kona —itxa.

²⁶ Ãti sasetotxi auïte apiatakari nitiri, Petro kisauakakïpitatakiti nirimane iua. Iua pimaãri Petro:

—Pitekani amãtiirinapeãtaã nitika iuakata? —itxari.

Iuaïkana Petro txari:

—Kona notani.

27 Iuusaakipeka patari sãkirauata. Iuusaakipeka mitxi Xesosi sãpiretakiti iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5)

28 Ìkanõkapanika ninoa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auíte auinimoni, kãkiti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auíteakori kona nirekari aiko ãki Ìroinina. Kona inirekarina ãti uãka takote iitopãkinina. Æti uãka takote iitopãkiniãna, kona apakata nipokori inikinina Pãskoã kiiniritiã. 29 Ininiã Pirato pokãka porikiti Xoteo imisãkiretini Ìkapani. Ininiã Pirato txana ninoa:

—Kixikapa himinatari ikira kiki notamoni? — itxana.

30 Ininiã ninoa txari:

—Maerekati imakamakaniã, kona ate minari iua pitemoni.

31 Ininiã Pirato:

—Hãteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiã ixika auiniã hãteka misiritari iua. Hãkiomaneakorini sãkire iaõka himisiritari iua —itxa Pirato.

Xoteoakori apakapapiretari:

—Kona apakata aõkiniri iua, kotxi hãte Homanoakori ! auirãtaua aõkiniri kãkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.

32 Ikara atoko inaãka, mitxi Xesosi sãkire iaõka apokini Ìkapani, kotxi mitxi isãpiretapekari aamina Ìpiriãmitakari nopini ipinini.

33 Pirato Ìroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki iuaãkana. Ipãkapiretari Xesosi. Ipimaãri:

—Pitekani Xoteoakori auíte txataua? —itxari.

³⁴ Ininiã Xesosi txari: —Piteka sãkirekani ikara? Atxiĩti apanakini sãkire atokotxikana pipimaãno atxiĩti? —itxa Xesosi.

³⁵ Pirato apakapapiretari:

—Xoteokani nitxataua? Konapitini. Piteka nirimane, pinirimane auĩteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tĩkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.

³⁶ Ininiã Xesosi:

—Auĩtetxi nininiãtaãua kona ĩkorapokoritini. Nitixine ĩkorapokoriti inaãkamako, ninitiriakori neenamauatamako, ininiã Xoteoakori kona maĩkamanoko. Auĩtetxi nininiãtaãua ãtiãtaãra —itxa Xesosi.

³⁷ Pirato txari Xesosi:

—Ininiã auĩtetxikani pitxataua?

Ininiã Xesosi: —Atãopitikara pisãkire auĩtetxi nininiua. Niponaniã ĩkorapokoriti auĩtetxi nininiua ĩkapani. Itixi napoka atãoene nisãpiretini ĩkapani. Atãoene nirekakani auikari nisãkire —itxa Xesosi.

³⁸ Ininiã Pirato:

—Kiripa atãoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25*)

Eereka Pirato iuaĩkana mapara isa Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani. Itxari:

—Kona nota apokari maerekati ikamakiti.

³⁹ Hĩte itotari maerekati kamakari kateia ãki auakari nisikakini Páskoa kiiniritisaaki. Hĩte nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auĩte? —itxa Pirato.

⁴⁰ Ikinimanekana akiripoakatana:

—Kona iuani. Pahapasira anireka.

Txamari iua Pahapasi kokaniri. Iua naiat-apekari Homanoakori.

19

¹ Ininiã Pirato paniãtari sotatoakori noropatiniri Xesosi. ² Ininiã sotatoakori kamari saporieãta atoko inakari, kotipiaro kamakori. Ieretakari Xesosi kiiã. Auãtetxi mãka poporeri itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiã, inapetarina Xesosi.

³ Ikara atoko itxana inapetinirina:

—Aãuãte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auãtekai pite —itxarina.

Ininiã iuasaaki iaritarina itoõ.

⁴ Iuaãkana Pirato sari mapara iuaãkana Xoteoakori imisãkiretini ãkapani.

—Hãtakaõtxikari. Hãtemoni nimirari iua, kotxi ninirekari himarotini, Inapokari maerekati ikamakiti. ⁵ Ininiã Xesosi apoka mapara. Saporieãta kotipiaro kamakori ikiiã, auãtetxi mãka pakini aua iuamoni. Ininiã Pirato txari:

—Hãtamatarari iua.

⁶ Sasetotxi auãteakori, Teoso misãkiretiko aikoti nãkatakani pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:

—Hõkariko iua. Hõkariko iua. Aamina ãpiriãmitakari nopini hãtokakitariko —itxana.

Ininiã Pirato:

—Hãteka anikari. Hãteka okari iua aamina ãpiriãmitakari nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.

⁷ Ininiã Xoteoakori:

—Akiomane sãkire paniãtari kãkiti iua atoko inakari okiko, kotxi iua sãkire: “Teoso ãkirirano nota,” itxa —itxana Xoteoakori Piratomoni.

⁸ Xoteoakori sãkire ikenakotakasaaki, apia pĩkareta Pirato. ⁹ Ininiã iuaĩkana ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki. Ipimaãri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari !kasãkireri Xesosi.

¹⁰ Ininiã Pirato:

—Kona pinirekatari pimisãkiretinino? Pixinikariko ia nisãkire. Nota posotari nisikakini. Apaka nota posotari nokinii aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxa Pirato sãkire.

¹¹ Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite auari posotiiretxi pokinino ĩkapani. Ikara inakari piposotiire auiniã, Teosonanira sikai ikara posotiiretxi. Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

¹² Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua ãkixinireẽ ixinikari:

—Kiatokopa atxiĩti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakiniãri ikira kiki, kona Sesa moianari !pitxaikauako. Iua sãkire: “Auĩtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auĩtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

¹³ Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiã Pirato topãka. Iuaã kãkiti misiritiko isãpiretiniãtaã. Kãkiti takauãkatari iuaã “Kimapori kai kamakori” inaãka. Xoteo sãkireẽ “Kapataa.” Iuaã auĩtetxi iokanataro maerekati kamakari imisiritikomoni.

¹⁴ Iuasaaki apaniãxiti takote. Iua õti Pãskoã kiiniriti potoriãkini õti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hãtamata, hãauĩte.

¹⁵ Ininiã iuaĩkana ninoa akiripoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hõkariko aamina ïpiriãmitakari nopini —itxana sasetotxi auĩteakori.

Ininiã Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hãauĩte aamina ïpiriãmitakari nopini?

Ininiã ninoa:

—Åtikara ate auĩte. Sesanokara ate auĩte —itxana ninoa.

¹⁶ Ininiã Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ïpiriãmitakari nopini okiko tĩkane.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ïpiriãmitakari Nopini
(*Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43*)

Ininiã anikarina Xesosi. ¹⁷ Xesosi anikari aamina ïpiriãmitakari iuaka okiko ïkapani. Isana ixirata “Kiitãtatxi” inakorimoni. Xoteo sãkireẽ, “Kóokota,” inakori.

¹⁸ Iuaã aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitaãka Xesosi. Apaka ipi kiki tokakitaãka iua takote. Åti Xesosi kikomoni. Åti isanaremoni. ¹⁹ Pirato paniãtari iõkatsopari aamina ïpiriãmitakari nopini tokakitiko. Ia atoko itxa iõkatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xoteoakori Auĩte.” ²⁰ Itomaneri Xoteoakori atatsopatari iua, kotxi Xesosi okikoãtaã sitatxi takote. Sitatxi sikani napaãpotakasaaki, atamatarina iua iõkatsopari. Ia iõkataãka Xoteo sãkireẽ, Kreko sãkireẽ, Homano sãkireẽ pakini ikinimane imarotniri ïkapani. ²¹ Ininiã sasetotxi auĩteakori txari Pirato:

—Kona piõkatsopatapiri, “Xoteoakori auĩte.” Piõkatsopatariko iuanoka uãkatari Xoteoakori auĩte ininiua —itxana.

²² Ininiã Pirato:

—Auape niõkatsopatakiti. Kona iuaĩkana niõkatsopatari —itxa Pirato.

²³ Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi mãka. Imatsorakitarina. Imãka mata imatsorakitana ninoa ipi ipi pakini apakapini ĩkapani. Āti sotato apakapari ipixini, āti sotato apakapari ipixini, itxaãpota. Xesosi mãka, āti imãka patapi auakari, !imatsorakitana, kotxi iotsare !auari. Peerekari. ²⁴ Sotatoakori itxakakana:

—Kona amatsorakitari ia. Sarauatxi atoko makama, imãka anikakari aimarotini ĩkapani.

Ininiã iusaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori kitx-akapirĩka iaõka apoka. Iua txari:

Ninoa xanakari nimãka. Isarauatana nimãka anikakari imarotinina ĩkapani.

Teoso sãkire iaõka sotatoakori kama.

²⁵ Iusaaki aamina ĩpiriãmitakari takote oãua Maria, Xesosi inoro oĩtarokata. Iuaã apaka oãua Maria Matarena inakoro. Iuaã apaka oãua āto Maria, Krópasi inakori ĩtanoro.

²⁶ Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote, atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:

—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.

²⁷ Imoianaripekana itxa:

—Aroa pinoro otxaua.

Ininiã eereka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oãuini tĩkane.

Xesosi Ipinini Pirena

(*Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49*)

28 Eereka Xesosi imarotari iparĩka xipope. Ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani, itxari:

—Niposonata.

29 Iuaãtaã aua tiitxi. Iua tiitxi ãki aua iãriã katxioãri. Ininiã iuasaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iãriãmoni. Aãkeẽ itakarina, Xesosi namaã taka itxarina. Iua aãke isopo inakorike. 30 Iãtaka atoko itxari:

—Ikinika niparĩka uatxapeka ixipopeka.

Inaãka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuasaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomĩtiã

31 Iua õti sesta veira, kãkiti tomatiko õti apisa. Xoteo auĩteakori paniãtari Pirato aamina ĩpiriãmitakariã auakani tapike kapatakiko, katima ipĩka ininina ĩkapani, iĩtona makatxakiko ĩkapani apaka. Tomatiko õtisaaki kona ninoa nirekari ipĩkari ĩto kaikotini iuaã. 32 Ininiã sotatoakori sari iuaã. Ikapatakarina Xesosi takote auakani tapike. 33 Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, ! auaika. Ipĩpeka. Ininiãkara kona ikapatakari itapike. 34 Sotato iorotari Xesosi itanapitaã iomĩtiã. Iuasaaki iarẽka, ãparaã pakini xiketa.

35 Notara itikari Xesosi ipinini, ininiã atãopitikara nisãpiretakiti. Nisãpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisãkire atão inini, ininiã nisãpiretai ia atatsopatakaniĩ, hĩte apaka auikiniri ĩkapani. 36 Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Kona ãtika iua api !kapatakaãka.

Ininiãkara kona Xesosi api kapatakaãka, Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ìkapani. ³⁷ Æti Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena

(*Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56*)

³⁸ Eereka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaãri Xesosi ìto Piratomoni. Iua Xosee auikari Xesosi sãkire, txamari ikipatari Xesosi sãkire auikini, kotxi ipìkari Xoteo auñteakori. Amanaãkasaakiri Xesosi ìto, Pirato txari:

—Ari, panikari iua.

Ininiã Xosee anikari Xesosi ìto. ³⁹ Iuasaaki imoianari Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesosimoni ìkanõka imisãkiretiniri ìkapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi ìto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aãtsopa aroesi inakori, miha inakori pakini ikoke Xesosi ìtoã taãkori tìkane. Trìta sìko kiro pakini iua ikoke anika. ⁴⁰ Ninoa ipi iapirikari Xesosi ìto mãkatxi mataã ikokekata. Ìkara atoko Xoteo kamari ipìkari ìtoã ikatiko apisa.

⁴¹ Xesosi aamina ìpiriãmitakari nopini takikoãtaã, iuaã takote aua amãtiirinape. Amãtiirinapeãtaã aua akauari amanepanika inakari. Kona ipìkari ìto takaãkapanika iuaã. ⁴² Iua akauari kona õtakori, ininiã itakarina Xesosi ìto iuaã, kotxi Xoteo tomatini õti apokanapanoka.

20

Akauariã Xesosi Ìto Mauakani

(*Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12*)

¹ Tomĩko ãkanõkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni. Oãpokasaaki, oãtamatarari akauari tore kai auĩte kamakori makatxakapeẽkaika. ² Ininiã omiteka Simão Petromoni. Xesosi moianari itire-takitimoni apaka osa. Oãkiritana:

—Apiananiri ãto makatxakaãka akauariã. Kona aimarotari namonireuako itakapirina —otxana.

³ Ininiã Petro, ãti Xesosi moianarikata sari akauarimoni. ⁴ Imitekana. Iua ãti Xesosi moianari miteka katimaritika, ininiã inapari Petro. Ininiã iua apoka Petro apisa. ⁵ Iãka aariko ãki atamatini ãkapani. Atamatari mãkatxi mata, ipĩkari iapirikiko. Kona iĩroã. ⁶ Iuasaaki Petro apoka iua tikini. Iĩroã aariko ãki. Atamatari mãkatxi mata. ⁷ Atamatari mãkatxi mata, mitxi Xesosi kiiã iapirikiko. Iporiĩmatataãka. Ikikomoni aua ãti mãkatxi mata. Isanaremoni aua ãti mata. ⁸ Ininiã iua mitxi apoãkari ãroã, atamata itxari. Ininiã auikari Maria sãkire. Iuasaakiika auikari Xesosi õkitikiniua. ⁹ Iuasaaki ninoa kona iteene imarotapanikari Teoso sãkire iõkatsopatakori kitx-akapirĩkari, kotxi Teoso sãkire sãpiretapekari Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua. ¹⁰ Eereka Petro ãti Xesosi moianarikata kanapiriã aapokomonina.

*Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11)*

¹¹ Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxiapanãtakasaaki, amaãtiki opapĩkakiita oiãkakiita aariko iriko ãki oãtamatini ãkapani. ¹² Oãtamatana ipi Teoso nitiriakori iaxitikini. Imãkana kasarori. Iitopãkana mitxi Xesosi ãto auiniãtaã. ãti mitxi Xesosi kii auiniãtaã, ãti mitxi ikiti auiniãtaã. ¹³ Itxarona:

—Kinirepa pitxiapanãta? —itxana.

Ininiã oa:

—Imakatzakaãka niauïte ïto. Kona nimarotari ïïto takikoãtaã —otxana.

¹⁴ Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oãtamatarari Xesosi, txamari !oimarotari.

¹⁵ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa pitxiapanãta? Kiripa pinita? — itxaro.

Ouãkatari Xesosi amãtiirinape nãkatakari ininiua.

Ininiã otxari:

—Pite makatzakiniãri iua ïto, ininiã pisãpiretano ïïto pitakiniãtaã. Ininiã nanikariko ãtiãtaã — otxari.

¹⁶ Ininiã Xesosi txaro:

—Maria.

Ininiã okirioka iuamoni. Otxari osãkireẽ:

—Haponii.

Popïkari sãkireẽ, “Noereëkiri,” otxa.

¹⁷ Ininiã Xesosi txaro:

—Kona pimaãtakapeno, kotxi nirimoni kona nisapanika. Pisa nitariakorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimoni, hïte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hïTeosonetxikana apaka,” itxa.

¹⁸ Ininiã Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:

—Natamatapekari aãuïte —otxana.

Ininiã osãpiretana ikinika Xesosi sãkire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49)

¹⁹ Iua Tomïko ïkanõkati Xesosi moianariakori apotiitaua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tore, kotxi ipïkana Xoteo auïteakori. Iuasaaki Xesosi tokiã aapokotxi ãki ninoa sauaki.

—Erekaxinire hïtxako —itxana ninoa.

20 Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiã Xesosi atamatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniyata. ²¹ Iuaĩkana Xesosi txana:

—Erekaxinire hĩtxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hĩte niri nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.

²² Iuasaaki ixõkana. Itxana:

—Hãpakapariko Erekari Matamatakoti.

23 Apakata pisãpiretiniri nota sãkire auiãkari, imaerekani makatxakaãkapeka. Apakata pisãpiretiniri nota sãkire mauĩãkani, imaerekani limakatxakaãka —itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

²⁴ Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakiaua, Tomee Txĩtximo inakori kona aua ninoakata.

²⁵ Ininiã apanakini sãpiretari Tomee:

—Ate aõkitari Xesosi —itxana.

Ininiã iua:

—Iuako karo nimatamatakaniã, iuako karo nimakaaiakakaniã niuakokiã, kona nauikari hĩte sãkire. Itanapita karo nimakaaiakakaniã, kona nauikari hĩsãkire —itxa Tomee.

²⁶ Æti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apotiitaua iuaĩkana aapokotxi ãki. Iuasaakika Tomee aua ninoakata. Aapokotxi tore itotaãka, iuaritika Xesosi tokiã ninoamoni:

—Erekaxinire hĩtxako —itxana ninoa.

²⁷ Iuasaaki itxari Tomee:

—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiã nitokakitiko karoã. Nitanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona mauĩkaretika !pitxape. Pauikariko nisãkire —itxari.

²⁸ Ininiã:

—Niaũte, niTeosone —itxa Tomee.

29 Ininiã Xesosi:

—Uatxa pite auikari auãki ninini, kotxi patamatano. Kãkiti nota maõkitakani auikiniãri nisãkire, apakapariko apiata erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

30 Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori sauaki. Iposotiire ikamakiti imakinika kona iõkatsopataãka ia iõkatsopariã.

31 Ia niõkatsopata Xesosi Teoso mereẽkiti, Teoso ãkiri ininiua hãuikini ãkapani. Ikara atoko hãuikiniã, hãuapininiika hĩtxako Xesosi posotiireẽ.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

1 ãti õti Xesosi oerekaua iuaãkana imoianariakorimoni ipoa Txiperiatxi inakori tiniã. Ia atoko iua oerekaua:

2 Iuaã aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítximo inakori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata. Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaã. 3 Simão Petro txana:

—Nota okatsaãtako —itxa.

Ininiã apanakini:

—Ari, ate apaka okatsaãtako pitekata —itxana. Ininiã isana. Kanauaã iereẽtauana. ãkanõka okatsaãtana, txamari !imaãkarina ximaki.

4 ãkanõkapanika Xesosi ikipatxitemoni tĩpokonãta, txamari limarotarina Xesosi iuaã auini.

5 Xesosi akiritana:

—Namariteakori, kaiomaãi ereẽ? —itxana.

—Kona kaiomaãua —itxarina.

6 Ininiã Xesosi paniãtana:

—Hĩtakariko hetxi hĩkikomoni. Ereẽ hãpokariko ximaki —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa okari hetxi ikikomona. Eereka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanaua ãki, ximaki itori imaĩkinina xika. ⁷ Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni:

—Aãũtekara.

Ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imãka, mitxi imakatzakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosimoni isini ĩkapani. ⁸ Apanakini kanauaã ina. Ikosekaãpotarina hetxi. Tuasaaki ximaki xãpoka hetxiã. Itakoã ! ĩtakori, atxiĩti seĩ metronoka. ⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, atamatarina xamina. Ximaki iropike nopini auape. Apaka auari komiri.

¹⁰ Xesosi txana:

—Hĩminari ximaki himaĩkakiti mapake.

¹¹ Ininiã Petro kosekari hetxi imiriĩ. Xãpoãkata ximaki. Sẽtosĩkoẽta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiãopokori ximaki, iuaritika hetxi kona tsorakita.

¹² Xesosi akiritana:

—Uai hina. Manipokota.

Kona ãtika imoianari kona kataparaxinire ipi-mainiri iua: “Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoa imarotari iua Apiananiri ininiu. ¹³ Ininiã Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxana ninoamoni.

¹⁴ Ikara õti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, õkitikaua atoko, oerekapekaua ipikata imoianari-akorimoni.

Xesosi Misãkiretari Petro

¹⁵ Inipokotaka atoko Xesosi pimaãri Simão Petro:

—Simão, Xonasi ãkiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani, nakirakani? —itxa Xesosi.

Ininiã Petro txari:

—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatinii —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auĩte anaakorimoni, ninakitiakorimoni.

¹⁶ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, atão pitiretatano nota? —itxa Xesosi.

—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatinii —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pinĩkatana soti auĩte, ninakitiakori —itxa Xesosi.

¹⁷ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, pitiretatano nota?

Ininiã Petro matinaniuata ixinireẽ, kotxi Xesosi pimaãri ipi ãti pakinikata “Pitiretatano nota.”

Ininiã Petro:

—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimaro-tapitikari nitiretinii pite.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auĩte ninakiti-akorimoni. ¹⁸ Atão nitxai. Atokoripanika pinakasaaki, piteka pieremãkataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomãtxi pinakasaaki, pitamẽkakanoketauako, ininiã ãti ieremãkatai. Eereka anikai pimanirekakanimoni —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara atoko Xesosi sãkire, kotxi ikara atoko itx-ako Petro ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiã kãkiti txariko: “Peerekari Teoso.” Ininiã Xesosi:

—Pikapokitano nota. Ninireẽkiti pikamako — itxa Xesosi Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

²⁰ Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti ninoa tikini inini. Iuakara mitxi Xesosikata iitopãka Páskoa kiiniritisaaki. Iuasaaki ipimaãri Xesosi: “Niauĩte, kiripa mĩkapiritai?” ²¹ Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti ninoa tikini inini, ipimaãri Xesosi:

—Natokopa itxatako ere ipinini?

²² Ininiã Xesosi:

—Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka kaminiri nota nireẽkiti —itxa Xesosi.

²³ Ininiã iaripireta Xesosi sãkire auiãkanimoni, iua imoianari itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriini apisa. Txamari Xesosi !isãpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai,” itxa Xesosi.

²⁴ Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiã nota iõkatsopatari ikamakiti, isãkire pakini. Ininiã aimarotari atão nisãpiretakiti.

²⁵ Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti !kaiõkatikopanikari. Ikinika niõkatsopatiniã, !apakata, kotxi itixi kona apakata kaiãopokori aãtsopa auini.

Teoso sãkire amaneri
New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed